

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO

PRAHA

bakalářské kombinované studium

2008 – 2012

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Tobiáš, Klíma

Stanovy v obchodních společnostech

Praha 2012

Práce: bakalářská

vedoucí: Mgr. Jakub Drábek

COMENIUS UNIVERSITY PRAGUE

Bachelor Combined Studies

2008 – 2011

BACHELOR THESIS

Tobiáš, Klíma

Statutes in commercial enterprises

Prague 2012

The bachelor thesis

Work Supervisor: Mgr. Jakub Drábek

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne

Jméno autora

Poděkování

Chtěl bych poděkovat svému vedoucímu práce, Mgr. Drábkovi, za jeho rady a pomoc. Také bych na tomto místě rád poděkoval všem, kdo mne ve studiu podporovali a pomáhali mi.

Anotace

Práce pojednává o problematice stanov v obchodních společnostech. Jsou zde definovány různé typy společností, přičemž každá z těchto společností se řídí jinými právními úpravami. Některé společnosti stanovy nemusí sepsávat, jiné ano; většina sepsuje stanovy dobrovolně ve svém vlastním zájmu – z důvodu chodu společnosti bez zbytečných komplikací. Práce se řídí platnými zákonnými úpravami a čerpá z odborných publikací a důvěryhodných internetových zdrojů. Jsou zde navrženy také stanovy vlastní, použitelné pro právní podmínky České republiky.

Práce si klade za cíl být ucelenějším průnikem do světa stanov obchodních firem.

Klíčové pojmy

Akciová společnost, evropská obchodní společnost, komanditní společnost, společenská smlouva, společnost s ručením omezeným, veřejná obchodní společnost, stanovy, zájmová sdružení, zakladatelská listina.

Annotation

This work deals with problems of the statutes in commercial enterprises. It defines various types of companies, each of these companies is regulated by a different law. Some companies do not write statutes, others are obliged to. Most companies write articles voluntarily in their own interest – smooth operation of the company without unnecessary complications. This text is governed by the applicable legal provisions and draws on expert publications and trusted internet sources. Model statutes designed by the author applicable to the legal conditions in the Czech Republic are presented here. The purpose of this work is to present an overview of statutes of business firms.

Key words

The joint-stock company, a European company, limited partnership, partnership agreement, limited liability company, public company, articles, associations, memorandum.

OBSAH

ÚVOD.....	8
1 Stanovy v osobních společnostech.....	10
1.1 Veřejná obchodní společnost.....	11
1.2 Komanditní společnost.....	13
2 Stanovy v kapitálových společnostech.....	15
2.1 Společnost s ručením omezeným.....	16
2.1.1 Společenská smlouva (zakladatelská listina).....	17
2.1.2 Stanovy.....	19
2.2 Akciová společnost.....	22
2.2.1 Společenská smlouva (zakladatelská listina).....	23
2.2.2 Stanovy.....	24
3 Družstvo.....	30
3.1 Založení a vznik družstva.....	31
3.2 Stanovy.....	32
4 Stanovy v Evropské obchodní společnosti.....	35
5 Stanovy v zájmovém sdružení.....	38
6 Judikatura.....	40
7 Návrhy vlastních stanov.....	53
7.1 Stanovy zájmového sdružení.....	53
7.2 Stanovy společnosti s ručením omezeným.....	56
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	63
SEZNAM PŘÍLOH.....	65

ÚVOD

V literatuře bývá někdy pojem „stanovy“ ztotožňován s pojmem „statut“. Tyto výrazy mají společné to, že oba souvisí s právními úpravami. Je také možné pojem „stanovy“ připodobnit k výrazu „společenská smlouva“. Ovšem faktem zůstává, že i když literatura tyto pojmy někdy zaměňuje a připodobňuje, stanovy jsou specifickým pojmem, upravovaným obchodním zákoníkem. Jedná se o rámcový podklad o postavení a činnosti určitého subjektu.

Jazyk právních předpisů ve firmách musí splňovat přísné požadavky, a proto tyto dokumenty vyžadují zvláštní pozornost a nutnou pečlivost při jejich tvoření. Stanovy musí být sestaveny tak, aby splňovaly všechny zákonem stanovené prvky. Zároveň musí být srozumitelné natolik, aby jim rozuměla i laická veřejnost, která nemusí mít žádné zkušenosti a znalosti z oblasti práva. Stanovy musí zohledňovat všechny možné problémy, které mohou ve firmě nastat. Jsou tedy důležitým i dokumentem, který může pomoci předcházet nesrovnalostem a sporům.

V této bakalářské práci budou popsány stanovy v obchodních společnostech. Bude se jednat o stanovy v osobních společnostech (veřejná obchodní společnost a komanditní společnost). V osobních společnostech se nejedná o stanovy jako takové, ale základním organizačním dokumentem je zde jen společenská smlouva. Dále zde budou charakterizovány stanovy v kapitálových společnostech (akciová společnost, společnost s ručením omezeným, družstvo), přičemž u akciové společnosti se setkáváme již s dělením na společenskou zakladatelskou smlouvu a stanovy. Právě akciová společnost je společností, která musí stanovy vydat. U společnosti s ručením omezeným jsou stanovy dobrovolné, nikoliv povinné. Stanovy evropské obchodní společnosti (neboli evropská akciová společnost) se od stanov českých akciových společností odlišují.

Bakalářská práce bude vycházet ze studia odborné literatury a důvěryhodných internetových zdrojů. Za pomoci analýzy budou

prostudovány všechny související prvky s danou problematikou a poté syntézou získaných poznatků bude tato práce zpracována.

Cílem této práce je pokus o zpracování uceleného přehled, který podá informace o stanovách nejen v obchodních a kapitálových společnostech, ale také v evropských obchodních společnostech.

1 Stanovy v osobních společnostech

U obchodních společností osobního typu (osobní společnosti) je základním dokumentem společenská smlouva, kterou firma sepisuje při založení. U těchto společností neexistuje povinnost sepisovat stanovy, což také v těchto firmách není obvyklou praxí. Společenská smlouva musí být sepsána vždy při zakládání osobní společnosti, kromě výjimky, kdy firmu zakládá pouze jedna osoba. V tomto případě nahrazuje společenskou smlouvu zakladatelská listina.

Osobní společnost je společnost, jejíž podstatou je osobní účast společníků na jejím podnikání (práce pro společnost, její řízení, atp.) V České republice je čistě osobní společností veřejná obchodní společnost. Za osobní je považována i společnost komanditní, přestože nese určité prvky kapitálové společnosti (někdy je označována jako smíšená společnost).

Při rozhodování o typu zakládané společnosti je třeba brát v úvahu následující fakta:

- počet zakladatelů
- požadavky na minimální velikost základního kapitálu
- způsob a rozsah ručení za závazky vzniklé podnikatelskou činností
- oprávnění k řízení
- finanční možnosti
- míra právní regulace

Právní formu podnikání lze sice v průběhu podnikatelské činnosti změnit, to však je spojeno s náklady a komplikacemi, které mohou chod firmy velmi ztížit.

Vzhledem k tomu, že tyto společnosti nemají povinnost mít stanovy, bude v této kapitole popsán základní dokument, a to společenská smlouva, jež tyto typy společnosti koncipovat musí.¹

1.1 Veřejná obchodní společnost

Veřejná obchodní společnost je taková firma, kterou založily alespoň dvě osoby a tyto osoby ručí za závazky společnosti společně a nerozdílně, a to celým svým majetkem. Společníkem může být pouze fyzická osoba, která splňuje podmínky provozování živnosti. V případě, že je společníkem osoba právnická, pak tato vykonává práva a povinnosti prostřednictvím svého statutárního orgánu.

Veřejnou obchodní společnost lze založit pouze pomocí společenské smlouvy, zakladatelská listina zde nepřipadá v úvahu.

Společenská smlouva musí obsahovat:

- název firmy a sídlo společnosti
- určení společníků – u fyzických osob jméno a bydliště, u právnických osob název a sídlo firmy
- předmět podnikání²

Návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku musí podepsat všichni společníci. K tomuto návrhu se vždy přikládá společenská smlouva.

Pokud společenská smlouva neobsahuje všechny minimální povinné údaje, pak není platná. Pokud jsou tedy v předložené společenské smlouvě zjištěny nedostatky, pak rejstříkový soud zamítne návrh na založení společnosti. Společníci musí smlouvu sepsat znovu a bezchybně.

¹ DVOŘÁK, Tomáš. *Osobní obchodní společnosti*. Praha: Aspi, 2008. 318 s. ISBN 978-80-7357-383-6.

² ŠVARC, Zbyněk a kol. *Základy obchodního práva*. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 476

² ŠVARC, Zbyněk a kol. *Základy obchodního práva*. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 476 s. ISBN 80-86898-51-2.

Sídlo takové společnosti musí být identifikováno adresou, na které společnost skutečně sídlí a kde ji mohou zákazníci navštívit. Toto sídlo musí být v místech, která jsou určena k danému účelu. V bytě může být sídlo právnické osoby pouze v tom případě, že je to slučitelné s její činností. Adresa sídla společnosti ale vždy musí být platná.

Ostatní náležitosti, které ve smlouvě povinně být nemusí, avšak je u nich předpokládáno, že je ve smlouvě společníci budou chtít, obchodní zákoník také popisuje. Témata, která mohou být do společenské smlouvy zapsána, jsou:

- rozhodování o záležitostech společnosti
- vkladová povinnost společníků
- vytvoření základního kapitálu, lhůta pro splácení vkladů, sankce za prodlení splácení vkladů
- podmínky pro odvolání společníků
- rozdělení zisku a likvidačního zůstatku, splatnost podílu na zisku
- nesení ztráty společnosti
- dědění podílu společnosti
- zrušení společnosti

Smlouva musí být sepsána na předepsaném formuláři a podpisy všech společníků musí být úředně ověřeny. Ke společenské smlouvě musí být doloženy i další listiny, které okolnosti vyžadují:

- právní podklad pro užívání prostor, ve kterých bude společnost sídlit (kupní smlouva, výpis z katastru nemovitostí)
- živnostenské listy
- doklad o tom, že společníci splňují všeobecné podmínky provozování živnosti a není u nich žádná překážka provozování živnosti

- podpisové vzory³

1.2 Komanditní společnost

Komanditní společnost je taková společnost, ve které komanditisté ručí za závazky pouze do výše svého nesplaceného vkladu a komplementáři ručí za závazky společnosti celým svým majetkem.

Komplementáři jsou fyzické nebo právnické osoby, přičemž fyzická osoba musí splňovat všeobecné podmínky provozování živnosti a nesmí u ní být dána žádná překážka provozování živnosti. V případě právnické osoby práva a povinnosti spojené se společností vykonává statutární orgán.

Komanditní společnost je smíšenou společností, která se řídí zákony o veřejné obchodní společnosti i zákony o společnosti s ručením omezeným. Společenská smlouva, kterou je komanditní společnost zakládána, musí obsahovat následující náležitosti:

- název firmy a sídlo společnosti
- určení společníků – u fyzických osob jméno a bydliště, u právnických osob název a sídlo firmy
- předmět podnikání společnosti
- rozdělení společníků na komplementáře a komanditisty
- výše vkladu každého komanditisty

Dále zde platí stejná kritéria, jako u veřejné obchodní společnosti – obchodní zákoník upravuje minimální povinný rozsah náležitostí společenské smlouvy – v případě absence nutných údajů, je smlouva neplatná a firma tak není založena. Společenská smlouva musí mít písemnou formu a podpisy musí být úředně ověřeny. Opět zde platí, že sídlo společnosti musí být skutečně místem, kde se firma nachází.

³ ŠTENGLOVÁ, PLÍVA, TOMSA a kol. *Obchodní zákoník*. 12. vyd. Praha: C. H. BECK, 2009. 1397 s. ISBN 978-80-7400-055-3.

Minimální výši vkladu komanditisty stanovuje zákoník, konkrétní výši vkladu stanovují společníci, tato výše je uvedena ve společenské smlouvě. Vklady komplementářů musí být také zapsány do společenské smlouvy. V obchodním zákoníku nejsou upraveny důsledky za prodlení se splácením vkladu, jejich možnou úpravu mají v pravomoci sami společníci a tyto úpravy musí být zapsány ve společenské smlouvě.

Podmínkou zápisu společnosti do rejstříku je splacení nejméně 30 % vkladů komanditistů. Celý vklad musí být splacen nejpozději do pěti let od vzniku společnosti či přistoupení společníka. Obchodní zákoník (stejně jako u veřejné obchodní společnosti) předvídá další náležitosti společenské smlouvy, které sice nejsou povinné, je však vhodné je do smlouvy zařadit. V tomto případě se jedná především o úpravu vkladů komanditistů, komplementářů a převody podílů jednotlivých osob. Také je zde upravena povinnost výpočtu a způsobu výplaty podílů.⁴

⁴ ŠTENGLOVÁ, PLÍVA, TOMSA a kol. *Obchodní zákoník*. 12. vyd. Praha: C. H. BECK, 2009. 1397 s. ISBN 978-80-7400-055-3.

2 Stanovy v kapitálových společnostech

Kapitálové společnosti jsou takové společnosti, jejichž podstatou je majetková účast společníků (vlastnictví obchodních podílů, akcií). V České republice je čistě kapitálovou společností pouze společnost akciová. Společnost s ručením omezeným také patří do kategorie kapitálových společností, bývá však označována jako smíšená společnost.

U společnosti s ručením omezením neexistuje povinnost sepisovat stanovy, akciová společnost stanovy ale dle zákona sepsány mít musí.

V České republice mohou lidé podnikat dvěma způsoby – jako fyzická osoba, nebo jako osoba právnická. Typy právních forem podnikání upravuje obchodní zákoník. Živnostenský zákon se pak zaměřuje na podnikatelské subjekty provozující svou činnost na základě živnostenského oprávnění.

Každá právní forma podnikání má svá specifika. Co je výhodou u jedné, může být nevýhodou u druhé a naopak. Svá specifika má také každý obor činnosti; každý člověk má jiné představy o svém podnikání, o budoucnosti a dalším směřování své firmy apod.⁵

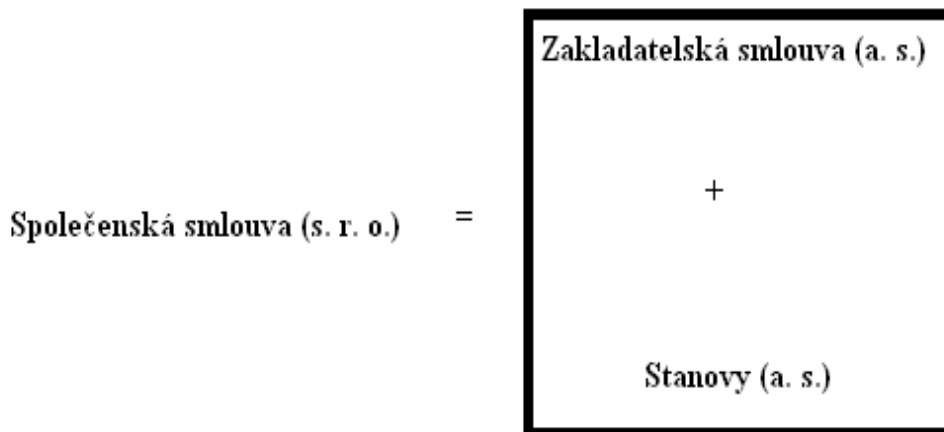
Je třeba, aby každý, kdo má v úmyslu založení podniku (zvláště některý z tipů kapitálových společností), znal určitá fakta

- co dělat před samotným zahájením podnikání
- zákony upravující podnikání
- jak zvolit vhodnou právní formu podnikání
- vše potřebné o problematice zahájení živnostenského podnikání
- jak a v jakých případech stanovit odpovědného zástupce
- povinnosti a práva podnikatele
- jak založit určitý typ společnosti

⁵ SYNEK, Miloslav. *Podniková ekonomika*. Praha: C. H. Beck, 2010. 502 s. ISBN 80-7400-336-3.

- proč zvolit založení Evropské společnosti ⁶

Obr. 1. Zakladatelské dokumenty

2.1 Společnost s ručením omezeným

Zakladatelem a společníkem společnosti s ručením omezením může být jak osoba fyzická, tak i osoba právnická. Těmito osobami může být tuzemská i zahraniční osoba, podnikatel i nepodnikatel. Je zde jen jediné omezení, jedna fyzická osoba může být jedním jediným společníkem nejvýše u tří společností s ručením omezeným. Také zde platí, že je-li společnost s ručením omezením založena jen jediným společníkem, pak tato společnost nemůže být jediným zakladatelem nebo jediným společníkem jiné takové společnosti.

Společnost s ručením omezeným je nejjednodušším typem kapitálové společnosti. Tento typ společnosti obsahuje mnoho prvků osobní společnosti – založení a vedení této společnosti je podstatně jednodušší, než je tomu u akciové společnosti nebo družstva. Úprava společnosti s ručením omezeným je vymezena v obchodním zákoníku v § 105 – § 153.

Minimální základní kapitál je 200 000 Kč, přičemž každý společník může vložit pouze jediný vklad, jehož minimální výše je 20 000 Kč. Celková

⁶ DĚDIČ, Jan a kol. *Právo kapitálových obchodních společností*. Praha: Linde, 2010. 1984 s. ISBN 978-80-7201-781-2.

výše vkladů musí souhlasit s výší základního kapitálu, vklady jednotlivých účastníků mohou být rozlišné, musí být však zaokrouhleny na celé tisícikoruny. Společníci v tomto případě ručí společně a nerozdílně a to do výše nesplacených částí vkladů všech společníků.

Nejvyšším orgánem je valná hromada, která rozhoduje o jmenování a odvolávání jednatelů, o změnách společenské smlouvy a stanov a o schvalování účetní uzávěrky. Statutární orgán je složen z jednatelů, kteří nesou veškerou právní odpovědnost za chod společnosti. Společnost s ručením omezeným používá zkratku s. r. o. nebo s. s r. o.

Tento druh společnosti je v České republice nejrozšířenější, protože výhoda spočívá v omezeném ručení za závazky společnosti, nízké hodnotě minimálního základního jmění a relativně malé administrativní náročnosti.⁷

2.1.1 Společenská smlouva (zakladatelská listina)

V případě, že je společnost s ručením omezeným založena více společníky, pak tito uzavírají společenskou smlouvu, která musí mít formu notářského zápisu. Pokud tuto společnost uzavírá pouze jedna osoba, pak se jedná o založení za pomoci zakladatelské listiny (nikoliv společenské smlouvy) a to také ve formě notářského zápisu.

Oba dokumenty (jak společenská smlouva, tak i zakladatelská listina) mají stejné obligatorní části

- obchodní firma společnosti (název)
- sídlo společnosti (konkrétní místo)
- určení společníků firmy, jejich jméno, příjmení a bydliště (fyzické osoby); identifikace názvu a sídla (právnícké osoby)
- předmět podnikání
- výše vkladu základního kapitálu a výše vkladu každého společníka včetně způsobu a lhůty splácení vkladu

⁷ DVOŘÁK, Tomáš. *Osobní obchodní společnosti*. Praha: Aspi, 2008. 318 s. ISBN 978-80-7357-383-6.

- jména a bydliště jednatelů společnosti, způsob, jakým jednají jménem společnosti
- jména a bydliště členů dozorčí rady (je-li zřizována)
- určení správce vkladu firmy
- jiné údaje (zda jsou sepisovány stanovy)

Ve společenské smlouvě mohou být také další náležitosti, které po vzájemné dohodě určí společníci (zakladatelé). Některé náležitosti jsou obchodním zákoníkem předvídány, což je zřejmé z toho, že řada ustanovení končí slovy: „*nestanoví-li společenská smlouva jinak*“. Pokud chtějí společníci společenskou smlouvu změnit, pak je třeba jednoznačného souhlasu.⁸

Výpočet povinných náležitostí společenské smlouvy je u společnosti s ručením omezeným minimální. Pokud ovšem některá z náležitostí chybí, společnost nemůže být založena. Opět – jako u všech ostatních firem – zde platí, že sídlo společnosti uvedené ve smlouvě, musí být skutečným sídlem.

V případě, že dojde ke změně v osobách společníků, pak musí se změnit celá společenská smlouva, která se pak musí založit do sbírky listin. Ke změnám společníků může dojít pouze ze zákonem připuštěných důvodů

- převod obchodního podílu
- zánik právnické osoby
- smrt společníka
- zrušení účasti společníka soudem
- prohlášení konkursu na majetek společníka
- zamítnutím insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku
- pravomocným nařízením výkonu rozhodnutí postižením obchodního podílu společníka ve společnosti

⁸ LOCHMANOVÁ, Ludmila. *Základy obchodního práva*. 2. vyd. Praha: Key Publishing, 2011. 310 s. ISBN 978-80-7418-114-6.

- vydáním exekučního příkazu k postižení tohoto obchodního podílu po právní moci rozhodnutí o nařízení exekuce
- vyloučením společníka soudem
- dohodou o ukončení účasti společníka

Ke změně výše základního podílu může dojít jen v zákoníku uvedeným postupem. Změní se společenská smlouva a dle toho se sníží či zvýší základní kapitál. Dle této změny se také mění výše vkladu společníka (společníků).

Důležité je také úprava způsobu jednání společníků. To znamená, že v případě více jednatelů, je upraveno, zda všichni rozhodují společně, nebo zda má každý společník vymezenou určitou oblast pravomocí.⁹

2.1.2 Stanovy

Zakladatelská společenská smlouva může určit, že společnost s ručením omezením vydá stanovy, které upraví vnitřní organizaci společnosti a upřednostní podrobně obecné náležitosti, které obsahuje společenská smlouva.

Stanovy mohou:

- jako přílohu společenské smlouvy napsat společníci již při zakládání společnosti, aby je po vzniku společnosti nemusela zpětně valná hromada schvalovat
- být v souladu se společenskou smlouvou
- být vydány kdykoliv v průběhu trvání společnosti, avšak musí tuto změnu schválit valná hromada a musí tato změna být zaznamenána ve společenské smlouvě¹⁰

„Třebaže je společnost s ručením omezeným založena společenskou smlouvou (zakladatelskou listinou), která je tak právem považována za

⁹ PELIKÁNOVÁ, Irena. *Obchodní právo*. Praha: ASPI, 2006. 548 s. ISBN 80-7357-149-8.

¹⁰ LOCHMANOVÁ, Ludmila. *Základy obchodního práva*. 2. vyd. Praha: Key Publishing, 2011. 310 s. ISBN 978-80-7418-114-6.

základní a nejdůležitější dokument upravující vnitřní organizaci společnosti, obchodní zákoník umožňuje za účelem detailnější úpravy vnitřních poměrů v rámci společnosti vydat také i stanovy.

Stanovy společnosti s ručením omezeným jsou vedle společenské smlouvy dalším ze zakladatelských dokumentů, přičemž v právní teorii není sporu o tom, že i ony jsou považovány za smlouvu sui generis. Jde tedy o právní úkon, který musí mimo jiné splňovat obecné náležitosti právních úkonů dle § 34 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku. Z toho zejména plyne, že ani ony se nemohou platně odchýlit od kogentního ustanovení zákona, v opačném případě jsou absolutně neplatné a nemají žádné právní účinky.

Stanovy společnosti s ručením omezeným jsou tzv. fakultativním dokumentem. Obchodní zákoník tedy neukládá společnosti s ručením omezeným povinnost stanovy vydat a uvedené rozhodnutí nechává v dispozici společnosti.

Účelem stanov, jak již bylo naznačeno shora, je podrobněji upravit vnitřní organizaci společnosti a některé záležitosti obsažené ve společenské smlouvě. Pakliže mají být vnitřní poměry společnosti s ručením omezeným upraveny jak ve společenské smlouvě, tak ve stanovách, je vhodné pojmout stanovy spíše jako zdroj pravidel pro řešení méně významných záležitostí společnosti; otázky podstatné pro samotné její fungování by měla na prvním místě upravovat společenská smlouva. S ní také musí být obsah stanov v souladu, jinak je dle mého názoru třeba považovat stanovy v konfliktní části za neplatné (samozřejmě za předpokladu, že společenská smlouva sama není pro rozpor s kogentní zákonnou dikcí neplatnou). Stanovami je stejně jako v případě společenské smlouvy vázána jak společnost, tak její jednotliví společníci a orgány.

Společnost s ručením omezeným nemůže vydat stanovy vždy; tato možnost musí být zakotvena ve společenské smlouvě společnosti. Z logiky věci tudíž plyne, že stanovy nemohou být platně vydány dříve, než dojde k účinnému uzavření společenské smlouvy zakladateli společnosti. Připouští-li

společenská smlouva tuto možnost, záleží již pouze na společnících, zda k jejich vydání přistoupí. Předtím však musí, v souladu s § 125 odst. 1 písm. c) zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, jejich vydání schválit na valné hromadě společnosti. Nestanoví-li společenská smlouva jinak (více), je k tomuto rozhodnutí třeba souhlasu alespoň dvoutřetinové většiny všech hlasů společníků. O tomto rozhodnutí musí být navíc pořízen notářský zápis. V působnosti valné hromady je i pozdější změna vydaných stanov, přičemž i k tomuto rozhodnutí bude potřeba minimálně alespoň dvoutřetinové většiny všech hlasů společníků (nevyžaduje-li společenská smlouva větší počet) a musí být zachyceno ve formě notářského zápisu.

Obchodní zákoník na rozdíl od úpravy společenské smlouvy nestanoví žádný okruh náležitostí, které musí stanovy společnosti s ručením omezeným obsahovat. Na druhou stranu lze ovšem v zákoně nalézt ustanovení, ze kterých lze alespoň nepřímo stanovit základní rámec obsahu stanov. Stanovy tak kupř. mohou obsahovat rozsah a způsob výkonu práv společníků týkajících se řízení společnosti a kontroly její činnosti na valné hromadě, lhůtu pro svolání valné hromady či výši částky, o kterou se ročně doplňuje rezervní fond společnosti. Vedle toho mohou stanovy obsahovat úpravu omezení jednatelského oprávnění jednatele společnosti či rozšířit zákaz konkurence jednatele nad zákonnou mez.¹¹

Stanovy ve společnosti s ručením omezeným mohou upravit dle zákona upravovat následující oblasti

- § 122 odst. 1 – způsob a rozsah práv společníků při řízení společnosti a její kontrole
- § 128 odst. 1 – zkrácení zákonem stanovené maximální lhůtu pro svolání valné hromady
- § 133 odst. 1 – modifikace způsobu jednání jednatelů

¹¹ E-právo [online]. 2012 [cit. 2012-02-22]. *Stanovy společnosti s ručením omezeným*. Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/stanovy-spolecnosti-s-rucenim-omezenym-36726.html>>.

- § 133 odst. 2 – omezení jednatelského oprávnění jednatelů ve vztahu ke společnosti
- § 136 odst. 1 – zpřísnění zákazu konkurence
- § 143 odst. 2 – lhůta pro využití přednostního práva

Stanovy mohou upravovat mnoho dalších prvků, které jsou uvedeny ve společenské smlouvě, i prvky, které ve společenské smlouvě vůbec uvedeny nejsou (vnitřní organizace společnosti). Stanovy musí být v souladu se zákony a nemohou jim odporovat.¹²

2.2 Akciová společnost

Akciová společnost je společnost, jejíž kapitál je rozdělen na určitý počet akcií o určité jmenovité hodnotě. Společnost ručí za své závazky celým svým majetkem, akcionář (majitel akcie) za závazky neručí. Akciová společnost může být založena i za jiným účelem, než je podnikatelská činnost. Minimální výše základního kapitálu je 2 000 000 Kč, tento kapitál je rozvržen na určitý počet akcií.

Akciovou společnost mohou založit fyzické i právnické osoby. Společnost může být založena jednou právnickou osobou nebo dvěma a více fyzickými osobami. Společnost se zakládá zakladatelskou listinou nebo společenskou smlouvou, a to podle počtu zakladatelů.

Orgány akciové společnosti jsou: valná hromada, představenstvo a dozorčí rada. Valná hromada je nejvyšším orgánem, jehož členy jsou upisovatelé, kteří řádně v souladu se zákonem splácí jmenovitou hodnotu upsaných akcií. Valná hromada rozhoduje o mnoha důležitých věcech

- založení společnosti
- stanovy společnosti

¹² ŠTENGLOVÁ, PLÍVA, TOMSA a kol. *Obchodní zákoník*. 12. vyd. Praha: C. H. BECK, 2009. 1397 s. ISBN 978-80-7400-055-3.

- orgány společnosti
- další rozhodování o akcích společnosti

Představenstvo je statutárním orgánem akciové společnosti, který řídí činnost společnosti a jedná jejím jménem navenek. Představenstvo musí mít minimálně tři členy a těmito členy mohou být pouze fyzické osoby.

Dozorčí rada je kontrolním orgánem společnosti, která může navíc volit a odvolávat členy představenstva. Musí být minimálně tříčlenná a počet jejích členů musí být dělitelný třemi. Členové jsou voleni a odvoláváni valnou hromadou.

Práva a povinnosti akcionáře souvisí s cennými papíry – akciemi, díky nimž se akcionáři mohou podílet na řízení společnosti, jejím zisku i na likvidačním zůstatku při zániku společnosti.¹³

2.2.1 Společenská smlouva (zakladatelská listina)

Společenská smlouva (zakladatelská listina) musí obsahovat následující informace:

- název společnosti, sídlo a předmět podnikání
- základní kapitál
- počet akcií a jejich jmenovitá hodnota a podoba
- kolik akcií který zakladatel upisuje, emisní kurs, způsob a lhůta pro splacení emisního kursu a jakým vkladem bude emisní kurs splacen
- splácí-li se emisní kurs akcií nepeněžítými vklady, i určení předmětu nepeněžitého vkladu a způsobu jeho splacení, počet, jmenovitou hodnotu, podobu, formu a druh akcií, jež se vydají za tento nepeněžitý vklad

¹³ ŠVARC, Zbyněk a kol. *Základy obchodního práva*. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 476 s. ISBN 80-86898-51-2.

- výše nákladů, které v souvislosti se založením společnosti vzniknou
- určení správce vkladu
- návrh stanov

Dojde-li při založení společnosti k veřejné nabídce akcií, pak musí být vydán prospekt cenného papíru, který musí obsahovat následující údaje

- místo a doba upisování akcií (min. 2 týdny)
- postup při upisování akcií
- postup uspání akcií převyšujících navrhovaný základní kapitál (je-li to aktuální)
- zájemci mohou splácet emisní kurs akcie pouze peněžitými vklady
- místo, dobu, popřípadě účet u banky pro splacení emisního kursu
- emisní kurs upisovaných akcií nebo způsob jeho určení
- způsob svolání ustavující valné hromady a místo jejího konání
- způsob tvoření rezervního fondu
- podmínky výkonu hlasovacího práva

Nikdo nemůže být zproštěn závazku splatit emisní kurs s výjimkou případů, kdy dochází ke snížení základního kapitálu společnosti. Nikomu, kdo se podílel na založení společnosti nebo na činnostech vedoucích k získání oprávnění k její činnosti, nelze přiznat žádnou zvláštní výhodu.¹⁴

2.2.2 Stanovy

¹⁴ ŠTENGLOVÁ, PLÍVA, TOMSA a kol. *Obchodní zákoník*. 12. vyd. Praha: C. H. BECK, 2009. 1397 s. ISBN 978-80-7400-055-3.

Akciová společnost je jedinou společností, která musí mít ze zákona vyhotoveny stanovy. V tomto případě zakladatelská smlouva slouží pouze k založení společnosti, zatímco stanovy upravují vnitřní i vnější fungování společnosti. Obsah stanov určuje § 173 obchodního zákoníku. Stanovy jsou základem pro úpravu vnitřních právních vztahů. Změny stanov musí být schvalovány valnou hromadou a nabývají účinnosti buď zápisem do obchodního rejstříku, nebo okamžikem rozhodnutí.¹⁵

Náležitosti stanov akciové společnosti (dle obchodního zákoníku) jsou následující:

- firmu a sídlo společnosti
- předmět podnikání (činnosti)
- výši základního kapitálu a způsob splácení emisního kursu akcií
- počet a jmenovitou hodnotu akcií, podobu akcií, jakož i určení, zda akcie znějí na jméno nebo na majitele, nebo kolik akcií zní na jméno a kolik na majitele
- počet hlasů spojených s jednou akcií a způsob hlasování na valné hromadě; vydala-li společnost akcie v různé jmenovité hodnotě, počet hlasů vztahující se k té které výši jmenovité hodnoty akcií
- způsob svolávání valné hromady (§184a odst. 2 ObchZ), její působnost a způsob jejího rozhodování
- určitý počet členů představenstva, dozorčí rady nebo jiných orgánů, délku funkčního období člena orgánu, jakož i vymezení jejich působnosti a způsob rozhodování, jestliže se zřizují
- způsob tvorby rezervního fondu a výši, do které je společnost povinna jej doplňovat, a způsob doplňování
- způsob rozdělení zisku a úhrady ztráty

¹⁵ LOCHMANOVÁ, Ludmila. *Základy obchodního práva*. 2. vyd. Praha: Key Publishing, 2011. 310 s. ISBN 978-80-7418-114-6.

- důsledky porušení povinnosti splatit včas upsané akcie
- pravidla postupu při zvyšování a snižování základního kapitálu, zejména možnost snižovat základní kapitál vzetím akcií z oběhu losováním
- postup při doplňování a změně stanov
- další údaje, pokud tak stanoví zákon

Tento zdánlivě vyčerpávající vyčet ovšem nepokrývá všechny náležitosti, které pro stanovy předepisuje zákon.¹⁶

Rozhoduje-li společnost o zvýšení nebo snížení základního kapitálu, o štěpení akcií či spojení více akcií do akcie jedné, o změně formy nebo druhu akcií anebo omezení převoditelnosti akcií na jméno či její změně, nabývá změna stanov účinnosti ke dni zápisu těchto skutečností do obchodního rejstříku. Ostatní změny stanov, o nichž rozhoduje valná hromada, nabývají účinnosti okamžikem rozhodnutí, neplyne-li z něj změna stanov nebo ze zákona, že nabývají účinnosti později.

Přijme-li valná hromada rozhodnutí, jehož důsledkem je změna obsahu stanov, toto rozhodnutí nahrazuje rozhodnutí o změně stanov. Jestliže z rozhodnutí valné hromady neplyne, zda, popřípadě jakým způsobem se stanovy mění, rozhodne o změně stanov představenstvo v souladu s rozhodnutím valné hromady.

Jestliže dojde ke změně v obsahu stanov na základě jakékoliv právní skutečnosti, je představenstvo společnosti povinno vyhotovit bez zbytečného odkladu poté, co se kterýkoliv člen představenstva o takové změně doví, úplné znění stanov.

Jestliže se mění druh nebo forma akcií, mění se práva spojená s tímto druhem nebo formou akcií účinností změny stanov bez ohledu na to, kdy dojde

¹⁶ LOCHMANOVÁ, Ludmila. *Základy obchodního práva*. 2. vyd. Praha: Key Publishing, 2011. 310 s. ISBN 978-80-7418-114-6.

k výměně akcií. Pokud se mění podoba akcií, mění se právní postavení akcionáře až výměnou akcií nebo prohlášením akcií za neplatné.¹⁷

„Další obligatorní údaj stanov ve smyslu §173 odst. 1 písm. (m) ObchZ je obsažen v ustanovení §185 odst. 2 ObchZ, dle kterého správnost listiny přítomných potvrzují svými podpisy předseda valné hromady a zapisovatel zvolení podle stanov. Implicitně lze tedy dovodit, že dalším obligatorním údajem stanov jsou pravidla pro volbu předsedy valné hromady a zapisovatele.

Obligatorní náležitostí stanov je dle našeho názoru dále také určení lhůty pro předložení zprávy představenstva valné hromadě o podnikatelské činnosti společnosti a o stavu jejího majetku podle §192 odst. 2 ObchZ, který stanoví, že ve lhůtách určených stanovami, nejméně však jednou za účetní období, předkládá představenstvo valné hromadě zprávu o podnikatelské činnosti společnosti a o stavu jejího majetku. Tato zpráva je vždy součástí výroční zprávy zpracovávané podle zvláštního právního předpisu.

Další obligatorní náležitost stanov je možné dovodit z §200 odst. 2 ObchZ, dle něhož jsou členové dozorčí rady voleni na dobu určenou stanovami. Z tohoto ustanovení tedy vyplývá, že obligatorní náležitostí stanov je uvedení délky funkčního období člena dozorčí rady.

Předposlední obligatorní náležitost je možné odvodit z ustanovení §184 odst. 3 ObchZ, dle kterého se valná hromada koná nejméně jednou za rok ve lhůtě určené stanovami, nejpozději však do šesti měsíců od posledního dne účetního období a svolává ji představenstvo, popřípadě jeho člen, pokud se představenstvo na jejím svolání bez zbytečného odkladu neusneslo a zákon stanoví povinnost valnou hromadu svolat anebo pokud představenstvo není dlouhodobě schopno se usnášet, nestanoví-li ObchZ jinak. Z uvedeného je tedy zřejmé, že obligatorní náležitostí stanov je také uvedení lhůty pro konání valné hromady od posledního dne účetního období.

¹⁷ ŠTENGLOVÁ, PLÍVA, TOMSA a kol. *Obchodní zákoník*. 12. vyd. Praha: C. H. BECK, 2009. 1397 s. ISBN 978-80-7400-055-3.

Poslední obligatorní náležitostí stanov je pak upravení způsobu, jakým se akcionář bude podílet na řízení společnosti, jejím zisku i likvidačním zůstatku při jejím zániku. Tato povinnost vyplývá z §155 odst. 1 ObchZ, dle kterého je akcie cenným papírem, s nímž jsou spojena práva akcionáře jako společníka podílet se podle tohoto zákona a stanov společnosti na jejím řízení, jejím zisku a na likvidačním zůstatku při zániku společnosti.

Na rámec obligatorních náležitostí musí, respektive mohou stanovy v určitých případech obsahovat další údaje. Dle ustanovení §174 ObchZ stanovy rovněž podle potřeby upraví další záležitosti zde uvedené. Obdobně pro pověření představenstva ke zvýšení základního kapitálu dle §210 ObchZ je nutné podmínky pro takové zvýšení základního kapitálu upravit ve stanovách.

Obchodní zákon dále na celé řadě míst umožňuje, aby stanovy obsahovaly fakultativní ustanovení, která jsou zařazena do stanov na základě rozhodnutí zakladatelů respektive akcionářů. S ohledem na skutečnost, že existence či neexistence fakultativních náležitostí nemá vliv na platnost či neplatnost stanov věnujeme se v tomto příspěvku dále pouze obligatorním náležitostem.

Odborná literatura zastává shodně názor, že zákonem stanovené náležitosti musí být obsaženy ve stanovách vždy. Jedná se tak o náležitosti obligatorní, s jejichž nedostatkem je třeba spojovat neplatnost právního úkonu.

V případě, že ve stanovách chybí některá z obligatorních náležitostí buď vůbec, nebo proto, že příslušná část stanov je neplatná pro rozpor se zákonem, nebude se v případě konkrétního dokumentu tedy vůbec jednat o stanovy akciové společnosti.

V praxi nelze vyloučit situaci, kdy stanovy budou v rozporu se zákonem, resp. nebudou obsahovat veškeré obligatorní náležitosti, nicméně příslušný rejstříkový soud tuto skutečnost přehlédne, v takovém případě pak může nastat následovná situace. Stanovy budou pro rozpor se zákonem neplatné celé, zejména proto, že neobsahují náležitost vyžadovanou zákonem jako obligatorní: např. údaj o výši základního kapitálu společnosti (riziko nerespektování předepsané formy stanov v praxi patrně nehrozí). Pak je třeba

postupovat podle §68a ObchZ. V tom případě je možné neplatnost stanov napadnout zvláštní určovací žalobou, avšak jen do okamžiku, než společnost vznikne. Zapiše-li takovou společnost rejstříkový soud do obchodního rejstříku, nelze již jeho rozhodnutí – jakkoli je právně vadné – následně zrušit.“¹⁸

¹⁸ Právní portál eLaw [online]. 2012 [cit. 2012-02-22]. *K obligatorním náležitostem stanov akciové společnosti a možným důsledkům nenaplnění zákonných požadavků*. Dostupné z WWW: <<http://www.elaw.cz/cs/obchodni-pravo/261-k-obligatornim-nalezitostem-stanov-akciove-spolecnosti-a-moznym-dusledkum-nenaplneni-zakonnych-pozadavku.html>>.

3 Družstvo

Družstevnictví má v našich zemích více než stoletou tradici, jeho význam však v posledních letech klesá. Družstva nelze počítat mezi obchodní společnosti. Jejich existence je speciálně upravována zákoníkem a mezi zvláštní rysy družstva patří:

- družstvo je společenství neuzavřeného počtu osob, minimální počet osob pro založení je pět fyzických osob nebo dvě právnické osoby
- minimální výše základního kapitálu je 50 000 Kč
- společník za závazky družstva neručí
- rovnost hlasů členů (1 člen = 1 hlas)
- posláním družstva je zajišťovat zájmy členů, vytvářet výhodnější podmínky pro hospodaření členů, docilovat společných úspor
- družstvo nemá společenskou smlouvu, činnost družstva upravují pouze stanovy

Počet členů se může měnit, aniž by bylo nutné měnit stanovy družstva. Družstvo musí vést seznam členů (u fyzické osoby jméno a bydliště, u právnické osoby název firmy a sídlo).

Dříve existovala družstva v mnohých podobách (zemědělská družstva, lidová družstva, bytová družstva), postavení členů družstva bylo shodné s postavením zaměstnanců národních podniků. V dnešní době se setkáváme téměř výhradě jen s bytovými družstvy, které jsou majiteli bytů v panelových domech a řeší problematiku bydlení.¹⁹

¹⁹ HARÁKOVÁ, Lenka. *Bytová družstva*. Praha: Linde, 2009. 97. s. ISBN 978-80-86131-86-3.

3.1 Založení a vznik družstva

Jak již bylo zmíněno, družstvo může založit pět fyzických osob nebo dvě právnické osoby. Zakládající členové družstva musí zvolit předmět podnikání dle zákonných předpisů. Každý člen musí učinit vklad (minimální souhrn vkladů je 50 000 Kč), přičemž se může jednat i o vklady nepeněžité. Při zakládání družstva obvykle dochází k uspořádání členské schůze, na které se připravují stanovy, členové podávají členské přednášky apod. Tato schůze (ač její témata a průběh nejsou formálně upravovány) musí být osvědčena notářským zápisem.

Je důležité zvolit statutární orgán družstva (představenstvo) a kontrolní komisi. Jde o obligatorní orgány, které rozhodují o důležitých záležitostech a musí existovat v každém družstvu.

Dále je nutné založení nedělitelného fondu, který musí tvořit nejméně 10 % zapisovaného základního kapitálu, přičemž družstvo tento fond zvyšuje každý rok nejméně o 10 % ročního čistého zisku a to do doby, než jeho výše dosáhne částky základního kapitálu.

Při zápisu družstva do obchodního rejstříku musí být doloženy následující dokumenty

- doklady o založení
- doklady o předmětu podnikání
- doklady o sídle
- doklady o vkladu
- doklady o statutárním orgánu
- doklady do sbírky listin
- ostatní dokumenty²⁰

²⁰ PELIKÁNOVÁ, Irena. *Obchodní právo*. Praha: ASPI, 2006. 548 s. ISBN 80-7357-149-8.

3.2 Stanovy

Stanovy družstva musí obsahovat jasně dané náležitosti

- název firmy a sídlo podnikání
- předmět podnikání
- vznik a zánik členství
- práva a povinnosti členů k družstvu a družstva k členům
- výše základního členského vkladu, způsob splácení členských vkladů a vypořádání členského podílu při zániku členství
- orgány družstva a počet jejich členů, délka jejich funkčního období, způsob jejich ustanovování, svolávání a jednání
- způsob použití zisku, úhrada ztráty
- tvorba a použití nedělitelného fondu
- další ustanovení ²¹

Stanovy jsou základním vnitrodružstevním předpisem. Jejich význam spočívá především v tom, že přes odlišný název plní podobnou funkci, jakou plní společenská smlouva u obchodních společností. Také byly původně označovány „smlouvy společenstevní“. Jejich obsah je výrazem svobodně projevené vůle členů družstva podříditi své zájmy a své jednání zájmům společným a společně vytvořeného subjektu, vůle zachovávat dobrovolně převzaté povinnosti a také nést eventuální důsledky společné činnosti. Význam stanov podtrhuje i skutečnost, že kromě zákona, který představuje pouze rámcovou úpravu nejdůležitějších otázek postavení a činnosti družstev, jsou to právě stanovy, v nichž si družstva sama upraví většinu svých interních vztahů. Se vzorovými stanovami v podobě obecně závazných předpisů se nepočítá.

Zákon obsahuje obligatorní výčet náležitostí, které stanovy upravit musejí. Výčet však není úplný. Stanovy musejí upravit i další náležitosti, které

²¹ HARÁKOVÁ, Lenka. *Bytová družstva*. Praha: Linde, 2009. 97. s. ISBN 978-80-86131-86-3.

vyplývají z obchodního zákoníku či jiného zákona. Je věcí konkrétního družstva, aby si v rámci své normativní působnosti určilo samo způsob úpravy dalších vnitrodružstevních vztahů ve svých stanovách, popřípadě dalších vnitrodružstevních předpisech a usneseníh. Zákon tak umožňuje družstvům vzít ve svých stanovách zřetel nejen na specifika družstevních typů, ale i jednotlivých družstev. Jestliže však jsou tyto obsahové náležitosti stanov (které jsou ve své podstatě smlouvou) družstva určeny zákonem a chybí-li některá jejich obligatorní část, odporují zákonu. Pro evidentní rozpor se zákonem by pak byly tyto stanovy neplatné.

Stanovy přijímá členská schůze, která také rozhoduje o jejich eventuálních změnách. Zákon nestanoví obligatorně kvalifikovanou většinu pro jejich přijetí a změnu. Respektuje tak odlišné podmínky jednotlivých typů družstev i jednotlivých družstev samých a ponechává opět na nich, aby si pravidla pro tyto účely stanovila sama. Družstvo má třicetidenní lhůtu k ohlášení změny stanov rejstříkovému soudu

Stanovy družstva

- jestliže jsou stanovy družstva v některé části v rozporu s kogentním ustanovením zákona a tento rozpor nezpůsobuje neplatnost celých stanov, platí namísto stanov příslušné ustanovení zákona
- změnu stanov družstvo musí založit do sbírky listin a pouze pokud z ní plyne nutnost zápisu skutečností do obchodního rejstříku, pak takovou změnu navrhnout
- stanovy družstva, které určují lhůtu deseti let pro splatnost vypořádacího podílu, lze v této části považovat za rozporné s dobrými mravy
- stanovy družstva jsou smlouvou sui genesis (svého druhu)
- jestliže stanovy obsahují odchýlný způsob vypořádání při zániku členství v družstvu od způsobu určeného obchodním zákoníkem (ze kterého vyplývá vypořádání v penězích), nemůže být tento

způsob určen tak, aby umožňoval družstvu rozhodnout, jaký způsob vypořádání v jednotlivých případech zvolí

- rozhodnutím členské schůze nelze platně změnit stanovy tak, že setrvání dosavadního člena v družstvu bude nadále podmíněno vznikem pracovního vztahu k družstvu
- platnost části stanov družstva lze z hlediska jejich souladu se zákonem přezkoumat i mimo řízení²²

²² ŠTENGLOVÁ, PLÍVA, TOMSA a kol. *Obchodní zákoník*. 12. vyd. Praha: C. H. BECK, 2009. 1397 s. ISBN 978-80-7400-055-3.

4 Stanovy v Evropské obchodní společnosti

Evropská společnost (Societa Europaea, SE) je forma podnikání, která podléhá právním normám evropského společenství. Je možné ji založit pouze přesně vymezenými způsoby a to podle směrnic evropské unie. Evropská společnost je v podstatě akciovou společností, jejíž založení je obtížné a zdlouhavé; tyto společnosti vznikají od roku 2006.²³

„Samostatnou problematikou evropské společnosti je systém právních předpisů a dalších dokumentů aplikovatelných na SE. Těžiště úpravy záležitostí týkajících se evropské společnosti spočívá v nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001, o statutu evropské společnosti, doprovázeném směrnicí Rady č. 2001/86/ES, kterou se doplňuje statut evropské společnosti s ohledem na účast zaměstnanců. Oba uvedené předpisy, tj. nejen směrnice, která musí být do národních právních řádů vždy transponována, ale i nařízení, které je přímo závazné a má aplikační přednost před vnitrostátním právem, předpokládají existenci dalších právních předpisů, které komunitární úpravu doplní. Vedle nařízení o SE tak budou záležitosti evropské společnosti upravovat její stanovy a národní právo členského státu, ve kterém má SE sídlo. Základním ustanovením z hlediska vymezení jejich hierarchie je článek 9 nařízení o SE.

Evropská společnost se řídí v první řadě nařízením. Tam, kde to nařízení výslovně stanoví, se evropská společnost dále řídí svými stanovami. V otázkách, které nařízení neupravuje, nebo je upravuje pouze částečně, se uplatní národní právní úprava státu, ve kterém má SE své sídlo. Přitom kategorie národních právních předpisů se dále dělí do dvou skupin – na národní prováděcí předpisy přijaté výhradně k provedení nařízení o SE a právní předpisy členského státu, které by se vztahovaly na akciovou společnost založenou podle práva členského státu, ve kterém má evropská společnost sídlo. Z ustanovení článku 1 odst. 1 nařízení o SE, dle kterého je evropská

²³ SYNEK, Miloslav. *Podniková ekonomika*. Praha: C. H. Beck, 2010. 502 s. ISBN 80-7400-336-3.

společnost kapitálovou společností ve formě akciové společnosti, lze částečně dovodit, které předpisy tuzemského právního řádu lze na evropskou společnost se sídlem na území ČR aplikovat v případech neupravených nařízením ani příslušným prováděcím zákonem.

Je-li to v nařízení výslovně stanoveno, řídí se SE svými stanovami. Stanovy jako základní dokument každé akciové společnosti jsou tak vedle nařízení dalším pramenem právní úpravy SE. Z hierarchie právních norem aplikovatelných na evropskou společnost vyplývá, že ustanovení stanov přijatá na základě nařízení o SE mají přednost před vnitrostátními právními předpisy. Současně okruh otázek, jež mohou stanovy SE upravit odchylně od nařízení, je limitován jeho kogentním charakterem, tj. stanovy SE se mohou od jednotlivých ustanovení nařízení odklonit, jen pokud to nařízení samo výslovně dovoluje.

V opačném případě, tj. dostanou-li se stanovy SE do rozporu s nařízením tam, kde to nařízení výslovně nepřipouští, budou patrně v této části neúčinné. Tím se úprava stanov evropské společnosti odlišuje od pojetí stanov v českém akciovém právu, které nevylučuje, aby obsah stanov tvořila vedle obligatorních náležitostí také úprava záležitostí, které zákon výslovně neuvádí.

Stanovy společnosti, jako její základní dokument, se tak v rámci SE uplatní ve dvou rovinách. Zatímco v případech kdy jsou přijaty přímo na základě nařízení o SE, mají přednost před národní právní úpravou, ustanovení stanov přijatá v rozsahu stanoveném národním právem jsou výrazem autonomie společnosti podle vnitrostátního práva.

Počet členů řídicího orgánu nebo pravidla pro jeho stanovení uvádějí stanovy SE. Členský stát však může stanovit jejich nejvyšší a nejnižší počet.²⁴

²⁴ BusinessInfo [online]. 2012 [cit. 2012-02-22]. *Nadnárodní formy společnosti – Evropská akciová společnost*. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/nadnarodni-formy-spolecnosti-eas-opu/1000818/50052/>>.

Obr. 2. Přehled právních předpisů SE ²⁵

²⁵ BusinessInfo [online]. 2012 [cit. 2012-02-22]. *Nadnárodní formy společnosti – Evropská akciová společnost*. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/nadnarodni-formy-spolecnosti-eas-opu/1000818/50052/>>.

5 Stanovy v zájmovém sdružení

V této části práce si představíme zájmová sdružení, která slouží k ochraně zájmů nebo dosažení jiných cílů a účelů mohou být zakládána zájmová sdružení. K založení takového sdružení je požadována písemná zakladatelská smlouva, která je sepsána zakladatelem. Jsou-li již známí budoucí členové sdružení, pak se svolá schůze o založení sdružení a sepíše se zápis obsahující seznam zakládajících členů sdružení (jsou zde uvedena jejich jména, bydliště, podpisy). Ke smlouvě nebo zápisu musí být vždy přiloženy stanovy a musí být určeny osoby oprávněné jednat jménem sdružení. Stanovy sdružení musí obsahovat níže uvedené údaje:

- název sdružení, sídlo sdružení a předmět jeho činnosti
- úprava majetkových poměrů
- vznik a zánik členství
- práva a povinnosti členů
- orgány sdružení (jejich působnost)
- způsob zrušení sdružení (naložení s likvidačním zůstatkem)

Členství ve sdružení je možno vázat na určitý příspěvek (není to však nutné). Stanovy jsou schvalovány zakladateli a jejich změna je probírána na výroční schůzi sdružení. Sdružení je právnickou osobou, tudíž odpovídá svým majetkem za nesplněné povinnosti. Sdružení nabývá právní způsobilosti dnem zápisu do registru sdružení vedeného u příslušného krajského úřadu (dle adresy sídla sdružení). Do registru se zapisuje:

- název a sídlo sdružení
- předmět jeho činnosti
- orgány, kterými sdružení jedná
- jméno a adresa trvalého pobytu osob vykonávajících jejich působnost

K návrhu na zápis do registru sdružení musí být přiložena také zakladatelská smlouva nebo zápis o ustavující členské schůzi a stanovy. Návrh u krajského úřadu podává osoba zmocněná zakladateli. Dojde-li k zániku sdružení, vyžaduje se likvidace a sdružení zaniká výmazem z registrace sdružení.²⁶

²⁶ KOCOUREK, Jiří. *Odměňování zaměstnanců ve veřejných službách a správě*. Praha: C. H. Beck, 2007. 132 s. ISBN 978-80-7179-615-2.

6 Judikatura

V této kapitole uvedu příklady judikatur, kdy soud rozhodoval o problematice stanov ve společnostech.

Nejvyšší soud ČESKÉ REPUBLIKY 29 Odo 146/2003-153, stanovy družstva

„Napadeným rozsudkem potvrdil odvolací soud rozsudek Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 3.6.2002, č.j. 10 C 69/2001-119, kterým tento soud zamítl žalobu, aby rozhodl o povinnosti žalovaného vydat do 14 dnů od právní moci rozsudku jako vypořádací podíl po J. O. potvrzené dědičce M. M., starší traktor Zetor ve stáří do 15, let se SPZ, v dobrém technickém stavu, s provedenou technickou prohlídkou před předáním a traktorový přívės (vlečný vůz), ve stáří 15, let se SPZ, nosnost 5 nebo 7 tun, v dobrém technickém stavu, s provedenou technickou prohlídkou před předáním.

Soud prvního stupně uzavřel, že pro způsob vypořádání mezi účastníky byly rozhodné stanovy družstva ve znění účinném od 30.3.1996 do 21.11.1998. Z článku 14 těchto stanov vyplývá, že vypořádací podíl se vydává ve věcném plnění, z majetku, který je ve vlastnictví družstva, a nedojde-li mezi členem a družstvem k dohodě o způsobu vypořádání, platí, že družstvo vypořádá člena věcně, případně cennými papíry, poměrně ke struktuře majetku podle své účetní evidence za rok, ve kterém členství zaniklo. Protože mezi účastníky nedošlo k dohodě o způsobu vypořádání, uplatní se ustanovení článku 14 v celém rozsahu. Přitom stanovy neobsahují žádné ustanovení o tom, že by si způsob vypořádání mohl zvolit člen.

Odvolací soud se ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně o tom, že pro vypořádání žalobkyně je nutno použít stanovy platné v době smrti zůstavitele a nikoli stanovy platné od 30.3.1996 do 21.11.1998. Odvolací soud přisvědčil i dalším závěrům soudu prvního stupně. Neshledal, že by žalovaný při jednání o vypořádacím podílu žalobkyni diskriminoval. Dodal k tomu, že nepovažuje stanovy žalovaného platné v době úmrtí zůstavitele za neplatné a neshledává je ani v rozporu s dobrými mravy.

Proti rozsudku odvolacího soudu podala žalobkyně dovolání. Tvrdí, že je řízení postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci [§ 241a odst. 2 písm. a) občanského soudního řádu - dále též jen „o. s. ř.“] a že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení [§ 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.].

Dovolací důvod podle ustanovení § 241a odst. 2 písm. a) o. s. ř. spatřuje v tom, že soud neprovedl navržené důkazy směřující k prokázání struktury majetku žalovaného, takže nebyly zjištěny okolnosti rozhodné pro posouzení věci. Soud se nevypořádal ani s návrhem, aby uložil žalovanému předložit doklady o veškerých převodech z majetku žalovaného od roku 1992 a inventární seznamy od tohoto roku. Na základě těchto dokladů mohl soud učinit závěr o přiměřenosti navrhovaného způsobu vypořádání, případně rozhodnout o jiném spravedlivém způsobu vypořádání.

Nesprávné právní posouzení spatřuje dovolatelka v tom, že soud nerespektoval zásadu rovného právního postavení účastníků občanskoprávních vztahů, která je jednou ze základních zásad občanského práva. Podstata rovného právního postavení podle dovolatelky spočívá v tom, že se účastníci vztahu musí o subjektivních právech a povinnostech zásadně dohodnout, a pokud se nedohodnou, má každý z nich právo se obrátit na příslušný státní orgán, zpravidla soud. Dovolatelka tvrdí, že stanovy žalovaného jsou neplatné, protože diskriminují oprávněné osoby a vytvářejí situaci, kdy si jednotlivé skupiny vypořádávaných osob nejsou rovny - každé z oprávněných osob se dostává různé kvality plnění. Tím stanovy také obcházejí princip rovnosti všech členů družstva. Napadá rovněž způsob přijetí stanov a tvrdí, že nebyl v souladu s obchodním zákoníkem, neboť o změně stanov rozhodovali pouze členové družstva a nikoli všechny oprávněné osoby.

Dovolatelka požaduje, aby dovolací soud rozsudky obou soudů zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Dovolání je přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř.

Předpokladem přípustnosti dovolání podle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. je závěr dovolacího soudu, že rozhodnutí odvolacího soudu nebo některá v něm

řešená právní otázka, mají po právní stránce zásadní význam. Přitom otázku, zda dovoláním napadené rozhodnutí má po právní stránce zásadní význam, řeší dovolací soud jako otázku předběžnou. Teprve kladným závěrem dovolacího soudu se stává dovolání přípustným.

O rozhodnutí odvolacího soudu, které má po právní stránce zásadní význam, se jedná zejména tehdy, řeší-li právní otázku, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo která je odvolacími soudy nebo dovolacím soudem rozhodována rozdílně, nebo řeší-li právní otázku v rozporu s hmotným právem (§ 237 odst. 3 o. s. ř.).

Za otázku zásadního právního významu nelze považovat takovou otázku, která byla v napadeném rozhodnutí řešena v souladu s ustálenou soudní praxí.

Zásadní právní význam dovolací soud shledává (a potud má dovolání za přípustné) v řešení otázky, zda mohou stanovy družstva určit způsob vypořádání vypořádacího podílu tak, aby o něm mohlo rozhodovat pouze samo družstvo.

V tom směru pak dovolací soud dospěl k závěru, že takový postup není možný. Tento závěr lze dovést především z ustanovení § 269 odst. 3 obchodního zákoníku (dále též jen „obch. zák.“), když podle ustanovení § 261 odst. 3 písm. b) cit. zákona se tímto ustanovením řídí i vztahy mezi členy družstva a družstvem (a tedy i vztah mezi právním nástupcem člena družstva a družstvem). Podle tohoto ustanovení může být dohoda o určité části smlouvy nahrazena dohodou stran o způsobu umožňujícím dodatečné určení obsahu závazku, jestliže tento způsob nezávisí jen na vůli jedné strany.

V projednávané věci žalovaný dle zjištění soudů obou stupňů využil oprávnění upraveného v ustanovení § 233 odst. 5 obch. zák. a upravil ve stanovách způsob vypořádání vypořádacího podílu odchylně o postupu upraveného v ustanovení § 133 odst. 2 až 4 obch. zák.

V teorii není sporu o tom, že stanovy obchodní společnosti či družstva jsou smlouvou *sui generis* (viz např. Dědič. J. Obchodní zákoník. Komentář. II. díl. POLYGON 2002, s. 1700, Pelikánová I. Obchodní zákoník. Komentář. II. díl. Linde Praha 1995 s. 481). Jestliže tedy stanovy, jako smlouva *sui generis*,

obsahují - v souladu s ustanovením § 233 odst. 5 obch. zák. - odchylný způsob vypořádání od způsobu určeného obchodním zákoníkem (ze kterého vyplývá vypořádání v penězích) - nemůže být tento způsob určen tak, aby umožňoval družstvu rozhodnutí o tom, jaký způsob vypořádání zvolí; takový způsob je v rozporu s ustanovením § 269 odst. 3 obch. zák. Způsob vypořádání upravený ve stanovách je rovněž v rozporu s jednou ze zásad, na které je postavena právní úprava obchodních společností a družstev, totiž se zásadou rovného zacházení se společníky či členy družstva za stejných podmínek – odchylná úprava vypořádání ve stanovách musí být formulována tak, aby tento rovný způsob členům družstva zajišťovala. Jestliže, jak připustily soudy obou stupňů, ze stanov družstva v rozhodném období vyplýval způsob vypořádání nerespektující ustanovení § 269 odst. 3 obch. zák. a zásadu rovného zacházení se členy družstva ve stejném postavení, byly stanovy v této části neplatné a vypořádání mělo proběhnout podle ustanovení § 233 obch. zák. Proto je posouzení věci soudy obou stupňů nesprávné.

Protože právní posouzení věci co do řešení posuzované otázky není správné, Nejvyšší soud, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), rozsudek odvolacího soudu a spolu s ním ze stejných důvodů i rozsudek soudu prvního stupně podle § 243b odst. 2, věty za středníkem a odst. 3 o. s. ř. zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3, věta první, o. s. ř.).²⁷

Nejvyšší soud ČESKÉ REPUBLIKY 20 Cdo 2641/2000, stanovy občanského sdružení

„Odvolací soud potvrdil rozsudek, jímž soud prvního stupně ve vztahu k druhé žalované vyhověl žalobě, kterou se žalobce domáhal určení, že „není právním nástupcem“ TJ S. L. Odkazuje na své předchozí zrušovací usnesení především konstatoval, že žalobce je subjektem v dané věci aktivně

²⁷ Nejvyšší soud [online]. 2012 [cit. 2012-02-22]. *Rozhodnutí NS*. Dostupné z WWW: <http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/7C7E784B973479F2C1257983005BB9E6?openDocument&Highlight=0,>>.

legitimovaným, a že naléhavý právní zájem na navrženém určení je dán rovněž. Soud prvního stupně učinil správný závěr, uvedl dále odvolací soud, že první žalovaná (TJ S. L.) řádně vznikla registrací podle zákona č. 83/1990 Sb. (29.5.1990), a že žádným ze způsobů, tímto zákonem předpokládaných, nezanikla, i když později vznikla i další samostatná sdružení, žalobce (AC S.) a FC S. L., jejichž členská základna se rekrutovala z členské základny jejich původních oddílů atletiky a kopané. Jestliže za těchto okolností byla svolána mimořádná valná hromada pouze zbylými oddíly tenisu, boxu a turistiky, nemohla přijímat rozhodnutí, jež by byla závazná i pro žalobce (příp. FC S.), jmenovitě nemohlo být platně rozhodnuto (změnou stanov) o právním nástupnictví TJ S. L. „jako takové“, když by tím druhý žalovaný „na sebe převedl“ práva a povinnosti, jež ve skutečnosti svědčí této jednotě.

Druhá žalovaná (zastoupena advokátem) ve včasném dovolání namítla, že rozhodnutí odvolacího soudu trpí vadou podle § 237 odst. 1 písm. b/ o.s.ř. (žalobce neměl způsobilost být účastníkem řízení), vychází ze skutkových zjištění, která nemají v podstatné části oporu v provedeném dokazování, a konečně spočívá i na nesprávném právním posouzení věci. Žalobce podle jejího přesvědčení neprokázal naléhavý právní zájem na požadovaném určení (jelikož uvedené rozhodnutí nemá preventivní význam, neboť nemůže ovlivnit existující právní vztahy), a stejně tak neprokázal, že je aktivně ve sporu legitimován, poněvadž jím tvrzené kolektivní členství v TJ S. L. nemohlo být založeno, jak mínil odvolací soud, pouze „jednostranným rozhodnutím“ v žalobcových stanovách. Protože žalobce nebyl ku dni 12.5.1993 členem TJ S. (jimi byly pouze fyzické osoby, jež provozovaly sportovní činnost v oddílech bez právní subjektivity), nebyl právem pozván k účasti na mimořádné valné hromadě, a ta oprávněně rozhodla o změně stanov jednoty, jež byla posléze příslušným správním orgánem vzata na vědomí. Na základě provedeného dokazování a podle práva je tedy dovolatelka přesvědčena, že je „totožná“ se žalovanou první, neboť dne 12.5.1993 došlo toliko ke změně stanov a změně názvu TJ S. L. ve prospěch T. j. S. L., pod kterým vystupuje ve sporu.

Podle části dvanácté, hlavy první, bodu 17. zákona č. 30/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění

pozdějších předpisů, a některé další zákony, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů (to jest podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 1. 1. 2001 – dále jen „o. s. ř.“).

Dovolání je přípustné (§ 236 odst. 1 o.s.ř.), jelikož směřuje proti rozsudku odvolacího soudu, jímž byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl jinak než v dřívějším rozsudku proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil (§ 238 odst. 1 písm. b/ o.s.ř.).

Podle § 242 odst. 3 o.s.ř. lze rozhodnutí odvolacího soudu přezkoumat jen z důvodů uplatněných v dovolání. K vadám uvedeným v § 237, a pokud je dovolání přípustné, i k vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, však dovolací soud přihlédně, i když nebyly v dovolání uplatněny.

Námítka, že žalobce neměl způsobilost být účastníkem řízení, neobstojí. Dovolatelka nezpochybňuje, že žalobce naopak způsobilý mít práva a povinnosti je, tvrdí pouze, že „nebyl aktivně legitimován“, čímž – nepřípustně – ztotožňuje nedostatek procesní podmínky řízení s nedostatkem věcné legitimace, a ten pod tuto procesní vadu podřadit nelze. Řízení vadou podle § 237 odst. 1 písm. b/ o.s.ř. netrpí.

Jinak je tomu ohledně tzv. vad jiných, které posuzuje dovolací soud z úřední povinnosti.

Žalobce se původní žalobou domáhal rozhodnutí, jímž by bylo deklarováno, že „rozhodnutí odd. box, tenis, turistika o tzv. změně stanov a prohlášení nově založeného sdružení, že je právním nástupcem TJ S., odporuje stanovám tohoto sdružení a je protiprávní“, a současně aby TJ S. (nikoli druhé žalované) bylo uloženo „provést majetkové vypořádání v rámci likvidace tohoto sdružení“. V průběhu řízení navrhl změnu této žaloby ve prospěch určení, že druhá žalovaná „není právním nástupcem TJ S.“; soud prvního stupně změnu připustil, ačkoli její důvody, zejména jakou vazbu má

změna žalobního petitu na dříve vylíčené rozhodující skutečnosti (§ 79 odst. 1 o.s.ř.), žalobce pominul jakkoli objasnit. Tím však zůstal neurčitý samotný obsah požadovaného určení, neboť ze změněné žaloby není zřejmé, co žalobce sleduje, resp. jaké „právní nástupnictví“ má na mysli, zda univerzální či singulární, ve vztahu k jakým právům a povinnostem, a zejména jaký (právní) důsledek z toho, že by druhá žalovaná „právním nástupcem“ nebyla, pro něho může vyplynout. Jestliže se (jen) naznačuje, že hospodářským cílem žalobce je „majetkové vypořádání“, na které neupírá právo ani druhé žalované, pak navrženým popřením jeho „právního nástupnictví“ po TJ S. (mělo-li by být situováno do majetkové roviny) se žaloba stává logicky rozpornou uvnitř sebe samé. Vymezení „právního nástupnictví“ se klade naléhavě i vzhledem k okolnosti, že v řízení bylo spojováno především se zjištěním, jež soudy učinily ze stanov druhé žalované, že se tato jednota považuje „za právního pokračovatele původní sportovní organizace s názvem TJ S.“, což „právní nástupnictví“ nutně implikovat nemusí.

Neodstraněná vada žaloby (srov. § 43 o.s.ř.), jež zakládá jinou vadu řízení podle § 242 odst. 3 o.s.ř., se pak logicky promítá i do posuzování dovoláním napadených otázek aktivní (věcné) legitimace žalobce a existence naléhavého právního zájmu na požadovaném určení práva resp. právního vztahu (§ 80 písm. c/ o.s.ř.).

Právní posouzení věci je ve smyslu dovolacího důvodu podle § 241 odst. 3 písm. d/ o.s.ř. nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle § 80 písm. c/ o. s. ř. se lze žalobou domáhat určení, zda tu právní vztah nebo právo je či není, je-li na tom naléhavý právní zájem.

Soudní praxe je jednotná v tom, že naléhavý právní zájem je dán zejména tam, kde by bez tohoto určení bylo právo žalobce ohroženo, popřípadě tam, kde by se bez tohoto určení jeho právní postavení stalo nejistým. Určovací žaloba má povahu preventivní; jejím účelem je poskytnout ochranu právnímu

postavení (právu) žalobce dříve, než dojde k porušení právního vztahu nebo práva, a naopak, není namístě tam, kde právní vztah nebo právo již porušeny byly, a kde je žalobci k dispozici žaloba o splnění povinnosti podle § 80 písm. b/ o.s.ř.; prevence již pozbývá smyslu a přiléhavou se stává reparace v podobě odstranění následků porušení práva, protože žalobce právní zájem na určení právního vztahu nebo práva již mít zpravidla nemůže.

Naléhavý právní zájem se váže k žalobě, resp. k otázce, zda určovací žaloba může být způsobilým procesním instrumentem ochrany práva, zatímco identifikace rozhodného hmotněprávního vztahu, o jehož (preventivní) určení z potřeby ochrany žalobce (dopadu do jeho majetkové sféry) jde, vystihuje ve sporu otázku aktivní a pasivní věcné legitimace. Od žalobcova naléhavého právního zájmu na požadovaném určení je tedy třeba odlišovat otázku jeho věcné legitimace; tu v řízení o určení, zda tu právní vztah nebo právo je či není, má ten, kdo je účasten právního vztahu nebo práva, o něž v řízení jde, nebo jehož právní sféry se sporný právní vztah nebo sporné právo týká.

Platí pravidlo, že dospěje-li soud k závěru o nedostatku naléhavého právního zájmu na určení (určovací žaloba se nejeví být způsobilým procesním instrumentem ochrany práva), zamítne žalobu, aniž by se musel zabývat meritem (otázkami aktivní a pasivní legitimace). Nedostatek doložení naléhavého právního zájmu je samostatným a prvořadým důvodem, pro který nemůže určovací žaloba obstát a který sám o sobě vede k jejímu zamítnutí.

Uvedená zásada se uplatní - z povahy věci - tehdy, když je (jen) pochybné, zda mělo být žalováno o jiné určení (kupř. o určení vlastnictví namísto určení neplatnosti kupní smlouvy), anebo když - oproti žalobě o určení - byla k dispozici žaloba o splnění povinnosti (§ 80 písm. b/ o.s.ř.); zpravidla půjde - z hlediska aktivní věcné legitimace - o situace, kdy naopak není pochyb, že žalobce je „účasten právního vztahu nebo práva, o něž v řízení jde“.

V případech, kdy žalobcova aktivní legitimace může být založena toliko na tom, že sporný právní vztah nebo právo se má (pouze) „týkat jeho právní sféry“, se posuzování této legitimace na straně jedné a naléhavého právního zájmu na straně druhé jeví jinak; jestliže se sporný právní vztah nebo právo

právní sféry žalobce netýká, nemůže mít logicky naléhavý právní zájem na jeho určení. Nejde-li i zde výjimečně o otázku vhodného právního instrumentu (žaloby o plnění nebo o určení, resp. mezi různými žalobami o určení), stává se rozhodným, že podmínky věcné legitimace žalobce a naléhavého právního zájmu na požadovaném určení fakticky splývají. Ten, jehož právní sféry se právní jednání třetí osoby netýká, nemůže přirozeně doložit, že by bez kvalifikovaného určení tohoto jednání se jeho právní postavení stalo nejistým nebo bylo jinak ohroženo. Pojmově (bez ohledu na to, že argumentačně půjde zpravidla o totéž) se tak primárně stává odpověď nikoli na otázku danosti naléhavého právního zájmu, nýbrž na otázku, zda žalobce je k navrhovanému určení (aktivně) věcně legitimován.

V dané věci, co do aktivní legitimace žalobce odvolací soud uvedl, že byla „předmětem předchozího přezkumného řízení“, že „v tomto směru“ učinil závěr, že jeho aktivní legitimace dána je, a že „je jen třeba připomenout“, že žalobce byl registrován ministerstvem vnitra a vznikl jako samostatný subjekt podle zákona č. 83/1990 Sb. V odůvodnění předchozího zrušovacího usnesení na čl. 43 p.v. spisu, na který odvolací soud „z důvodu stručnosti“ odkázal, se uvádí, že v článku 6 odst. 4 žalobcových stanov je deklarováno, že žalobce je „kolektivním členem stávajícího TJ S. L.“.

Podobně je podle odvolacího soudu dán naléhavý právní zájem na určení podle § 80 písm. c/ o.s.ř., neboť se jím „ovlivní právní postavení žalobce“, vytvoří se „pevný právní základ pro vztahy účastníků“, a naopak bez něho by žalobcovo „právo bylo ohroženo a právní vztah se stal nejistým“. Odvolací soud i zde odkázal na zrušovací usnesení, z jehož odůvodnění se podává, že prezentuje-li se žalobce ve stanovách jako kolektivní člen první žalované (a jestliže druhá žalovaná „právní subjektivitu“ této žalované zpochybňuje), má zájem na určení vymezeném žalobou proto, že vlastní právní postavení nutně – vzhledem ke svým stanovám – musí odvozovat od právního postavení této žalované.

Shodně uzavřel ve svém druhém rozhodnutí i soud prvního stupně, vázán tímto právním názorem (v prvním rozhodnutí dospěl k závěru, že naléhavý

právní zájem na určení dán není), zatímco k otázce aktivní legitimace žalobce se výslovně nevyjádřil.

Výše uvedené zásady hodnocení aktivní legitimace žalobce a naléhavého právního zájmu tedy – v obecné poloze – odvolací soud zčásti na mysli měl, avšak blíže – tím méně přesvědčivě – neozřejmil, jak se mohou uplatnit v posuzované věci.

Závěry odvolacího soudu neobstojí dílem proto, že jsou – jak plyne z uvedeného shrnutí – nekonkrétní (všeobecné), dílem proto, že jsou neúplné resp. nesprávné, a to i kdyby obsah žalobou vymezeného určení byl nepochybný (ani tento předpoklad však – viz výše – splněn není).

Okolnost, že žalobce vznikl jako samostatný subjekt podle zákona č. 83/1990 Sb., k doložení jeho aktivní legitimace ve sporu samozřejmě nepostačí, neboť sama o sobě nikterak nevysvětluje, proč resp. jak je tím účasten právního vztahu nebo práva, jež se identifikuje určením, že druhá žalovaná není právním nástupcem žalované první, nebo proč se jeho právní sféry tím vymezený právní vztah nebo právo týká.

Obdobně pochybil odvolací soud, pokud závěry o aktivní legitimaci spojoval se zjištěním, že žalobce je „kolektivním členem“ první žalované. Nelze totiž než dát za pravdu dovolatelce, že nemůže založit relevantní právní vztah to, že žalobce do vlastních stanov vtělil prohlášení, že se za „kolektivního člena“ jiného sdružení považuje. Stanovy, upravené co do jejich povinného obsahu v ustanovení § 6 odst. 2 zákona č. 83/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákona č. 83/1990 Sb.), mají dosah jednak veřejnoprávní (viz kupř. § 7 odst. 2, § 8 odst. 1 písm. b/ , § 11 tohoto zákona), jednak interní tím, že upravují vnitřní strukturu sdružení a zásady spolkového života; v oblasti vnějších soukromoprávních vztahů je významné toliko to, co je soukromým právem vyžadováno pro právnické osoby obecně (viz § 18 a násl. obč. zák.), tj. určují název sdružení, jeho sídlo a orgány oprávněné činit jménem sdružení právní úkony. Prohlášení, že sdružení je „kolektivním členem“, stejně jako to, že se považuje za „pokračovatele“, „nástupce“, nebo že „navazuje na tradice“ atp. (jež jsou v obdobných situacích častá), mají význam

zpravidla jen proklamativní, bez přímých právních důsledků, a jiné právní subjekty samozřejmě zavazovat nemohou.

Jestliže odvolací soud pochybil ve vymezení toho, jak je žalobce účasten právního vztahu nebo práva, jež se identifikuje určením, že druhá žalovaná není právním nástupcem žalované první, resp. jak se jeho právní sféry tento právní vztah nebo právo týká (tj. v otázce žalobcovy aktivní legitimity), je již podružné se v souvislostech daného sporu zabývat samostatně otázkou, zda byla správně zhodnocena podmínka existence naléhavého právního zájmu na požadovaném určení.

Nicméně, jelikož zde odvolací soud argumentoval obdobně, vycházející rovněž z předpokladu „kolektivního členství“ žalobce ve sdružení první žalované založeného v žalobcových stanovách, lze jednoduše odkázat na předchozí výklad; již proto závěry odvolacího soudu správné být nemohou. Neobstojí-li totiž tento předpoklad, nemůže být – v rovině výkladu odvolacího soudu – splněna ani podmínka, že bez určení, že druhá žalovaná není právní nástupce žalované první, by právo žalobce bylo ohroženo, popřípadě se jeho právní postavení stalo nejistým.

Ke konečnému výsledku sporu dospěl odvolací soud dále na základě hodnocení okolností, za kterých byla svolána kritická valná hromada první žalované (na den 12.5.1993), vycházející z toho, že jestliže žádným ze zákonem předvídaných způsobů tato jednota nezanikla, nemohla být toliko za účasti oddílů tenisu, boxu a turistiky (a naopak bez zástupců žalobce a FC S. L.) platně přijímána rozhodnutí jiná než ta, jež se týkala subjektů na valné hromadě zúčastněných. Z toho podle odvolacího soudu rezultuje, že nemohlo být přijato „rozhodnutí“ o právním nástupnictví „organizace TJ S. L. jako takové“, neboť by na sebe druhá žalovaná převedla více práv, než o kterých mohla rozhodovat.

Součástí skutkových zjištění, shrnutých soudem prvního stupně, která soud odvolací prohlásil za správná a úplná, je mimo jiné i to, že dle sdělení Ministerstva vnitra byl žalobce (AC S. L.) registrován ke dni 15.7.1991, a ohledně druhé žalované (TJ S. L.) byla registrace provedena 29.5.1990 pod

původním názvem TJ S. L. (totožným s první žalovanou), a dne 17.6.1993 Ministerstvo vnitra vzalo na vědomí změnu názvu (rozumí se stanov). „Jedná se o totožný subjekt“, stojí v odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně, a stejně tak je zde uvedeno, že podle sdělení Č. s. ú. v P. jsou v registru ekonomických subjektů uvedena sdružení žalobce a druhé žalované, zatímco žalovaná první v tomto registru zahrnuta není.

Odvolací soud, stejně jako soud prvního stupně, kladl nepřiléhavý důraz na (jinak správný) závěr, že původní TJ S. L., registrovaná 29.5.1990, nezanikla, neboť nebyly zjištěny důvody zániku občanského sdružení předepsané ustanovením § 12 odst. 1 zákona č. 83/1990 Sb. Z něho pak vyvodil blíže neodůvodněný závěr, že již proto (ponechá-li se stranou též nesprávné hodnocení článku 6 odst. 4 žalobcových stanov – viz výše) byl žalobce součástí (členem) této jednoty i poté, co vznikl vlastní registrací jako samostatné občanské sdružení.

Zákon č. 83/1990 Sb. neupravuje – specificky – způsob vzniku nového občanského sdružení na personální či majetkové základně, již představuje dosavadní organizační jednotka sdružení stávajícího (ať již s odvozenou právní subjektivitou podle jeho § 6 odst. 2 písm. e/ nebo bez ní). Nové sdružení tedy může vzniknout postupy podle § 6 tohoto zákona; členům původního sdružení (organizační jednotky) nic nebrání z něho vystoupit, a majetkové vztahy mezi původním a novým sdružením pak lze upravit dohodou. Jen stanovy původního (nikoli nově vznikajícího) sdružení mohou tyto otázky regulovat jinak, ať již v podobě zachování členství nově vzniklého sdružení ve sdružení původním (podle § 2 odst. 2 zákona mohou být členy sdružení nejen fyzické, nýbrž i právnické osoby) nebo jen úpravou samotného majetkového vypořádání.

Žádnou z těchto dalších možností (mimo vlastní rámeček zákona č. 83/1990 Sb.) procesu vzniku žalobcovy sdružení soudy nezjistily; nepředstavuje ji ani zjištění, vycházející ze stanov sdružení TJ S. L., jež učinil soud prvního stupně, že „kolektivními členy se mohou stát jakékoli jiné organizace“, ani okolnost, již konstatoval soud odvolací, že členská základna žalobce „byla především čerpána z oddílu atletiky“ původního sdružení.

I se zřetelem k těmto okolnostem nemohou obstát úvahy obou soudů o podmínkách „platných rozhodnutí“ činěných na valné hromadě konané dne 12.5.1993, včetně podmínek „rozhodnutí“ o „právním nástupnictví“ druhé žalované po původním TJ S. L. Závěru, že TJ S. „nezanikla,“ by pak nemuselo odporovat, že na této valné hromadě došlo pouze ke změně jejích stanov (a jejího názvu), jak soudům sdělilo Ministerstvo vnitra.

Lze tedy shrnout, že ani právní názory, na nichž odvolací soud založil výsledek sporu, správné nejsou, a dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. d/ o.s.ř. dovolatelka uplatnila právem. V důsledku toho nelze ani dospět k závěru, že je – ve smyslu § 243b odst. 1 o.s.ř. – správný rozsudek, který na něm spočívá. Nejvyšší soud jej proto podle téhož ustanovení zrušil; vzhledem k tomu, že tytéž důvody platí i na rozsudek soudu prvního stupně, zrušil i jej, a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2, věta druhá, o.s.ř.).²⁸

²⁸ Nejvyšší soud [online]. 2012 [cit. 2012-02-22]. *Rozhodnutí NS*. Dostupné z WWW: <http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/2EBC07EC497CE891C1257983005BEFF5?openDocument&Highlight=0,>.

7 Návrhy vlastních stanov

V této kapitole budou na základě studia odborné literatury a zákonů upravujících stanovy navrženy stanovy vlastní. Tyto stanovy budou v souladu se zákony a budou v praxi použitelné pro reálně existující společnosti.

7.1 Stanovy zájmového sdružení

I. Název

Název: Sdružení Domácích Kutilů a Mechaniků (SDKM)

II. Předmět činnosti

Sdružení domácích kutilů a mechaniků je zájmové sdružení, které sdružuje fyzicky zručné občany, zajímající se o domácí kutilství; a chtějí také pomoci ostatním. Členství ve sdružení pro členy znamená:

- členské schůzky
- odborné poradenství
- možnost sdílení vlastních nápadů a zlepšení
- účasti na výstavách pracovních pomůcek
- spolupráce s jinými spolky, i zahraničními,
- zpravodaj o novinkách.

III. Majetkové poměry

Majetek SDKM je tvořen členskými příspěvky (získány od členů sdružení) a od sponzorů. Všechny vložené peněžní i nepeněžní příspěvky se stávají majetkem sdružení a mohou být použity výhradně k realizaci předmětu činnosti sdružení.

IV. Hospodaření sdružení.

Sdružení sestavuje na každý kalendářní rok rozpočet, podle něhož hospodáří a na začátku následujícího roku je zpracováno vyúčtování výsledků

hospodaření. Návrh rozpočtu a výsledky hospodaření musí být vždy předloženy na pravidelné výroční schůzi členů.

V. Členství ve sdružení

Členem v tomto sdružení se může stát:

- každý, kdo uznává stanovy a vizi sdružení a přislíbí dodržování těchto stanov
- každý, kdo řádně vyplní přihlášku a zaplatí roční členský příspěvek

Členství zaniká:

- písemným odhlášením
- úmrtím
- nezaplacením členského příspěvku
- vyloučení za porušování stanov a za činnost proti zájmům sdružení

VI. Členské příspěvky

Členský příspěvek je vybírán po vyplnění přihlášky do sdružení a jeho výše činí 1 000 Kč (jedentisíkorunčeských) na rok. Tento příspěvek je placen jednorázově, do jednoho měsíce po vyplnění přihlášky, nebo při dlouhodobém členství vždy do 30. ledna kalendářního roku. Členský příspěvek může být uhrazen:

- bankovním převodem na bankovní účet
- peněžní poukázkou (poštovní složenkou)
- hotově při členských schůzích k rukám pokladníka sdružení

Při ukončení členství se členský příspěvek (ani jeho část) nevrací

VII. Orgány sdružení

O všech záležitostech sdružení rozhoduje tříčlenný výbor sdružení:

- předseda sdružení

- místopředseda sdružení
- pokladník sdružení

Výbor rozhoduje o všech činnostech a komplikacích, jimiž se sdružení zabývá. Při hlasování má každý člen jeden hlas. Předseda jedná jménem sdružení a má právo k podpisu dokumentů. Předsedou sdružení je jeho zakladatel. Místopředseda a pokladník jsou voleni vždy na jeden rok a to na výroční schůzi. Jsou voleni prostou většinou hlasů všech přítomných členů.

Při výroční schůzi předkládá výbor závěrečnou zprávu o hospodaření a je shrnut celý rok činnosti sdružení. Hospodaření má na starosti pokladník, který má povinnost zpracovat závěrečnou zprávu o finančním hospodaření.

VIII. Práva a povinnosti členů sdružení

Členové jsou povinni řídit se těmito stanovami, platit včas členský příspěvek. Jejich právem je možnost účastnit se členských schůzí, dostávat informace o činnosti sdružení (zpráva o hospodaření, zpráva o činnosti družstva).

IX. Zrušení sdružení

Sdružení se ruší v následujících případech

- dohodou většiny členů sdružení
- likvidací: při nedostatku majetku a to výmazem registrace

Při zániku sdružení přechází veškerý jeho majetek na zakladatele (představenstva) sdružení.

Návrh na zánik sdružení lze projednat pouze na mimořádné, k tomuto účelu svolané schůzi. Návrh musí být podepsán minimálně třetinou všech členů. Výbor sdružení je povinen svolat mimořádnou schůzi do 30 dnů od doručení návrhu. K přijetí návrhu na zánik je nutná dvoutřetinová většina hlasů na schůzi přítomných členů.

X. Změny a doplňky

Veškeré změny a doplňky těchto stanov lze provést na výročních schůzích. O změnách se hlasuje podle pořadí podání návrhů. K přijetí změn je potřeba souhlasu nadpoloviční většiny přítomných členů sdružení.

Otázky neřešené v těchto stanovách se řídí občanským zákoníkem ČR.

7.2 Stanovy společnosti s ručením omezeným

Stanovy společnosti UKLIDIL, s. r. o.

I.

Společník: Martin Dvořák (zakladatel, jediný společník).

Založení společnosti proběhlo ve formě notářského zápisu, jímž byla ověřena zakladatelská listina. Společnost vznikla dnem 22. 2. 2012 zapsáním do Obchodního rejstříku vedeného u Městského soudu v Praze, oddíl C, vložka 105593.

II.

Obchodní firma: Čistota, s. r. o.

Sídlo: Puškinovo náměstí 447/9, Praha 6

IČ: 21284656

Právní forma: společnost s ručením omezeným

III.

Společnost byla založena na dobu neurčitou.

IV.

Předmět činnosti podnikání:

- pravidelné úklidy
 - kompletní úklidový servis pro průmysl, zdravotnická zařízení, instituce, hypermarkety a ostatní firmy
 - zajištění úklidového personálu a dodání úklidové techniky

- v pravidelně uklízených objektech zajišťujeme kompletní úklidový servis
- úklidy ve zdravotnictví – nemocnice, LDN, ordinace praktických lékařů, lékárny atd.
- jednorázové generální úklidy
 - úklidy po dokončení staveb a po malování
 - generální úklidy podlah
 - ostatní práce dle přání zákazníka
- mytí oken a skleněných ploch
 - běžné mytí oken
 - mytí oken ve výšce
 - mytí skleněných fasád
- čištění kobereců a čalouněného nábytku
- speciální úklidová technika, čisticí a údržbové prostředky dle normy DIN 18032
- letní a zimní údržba (údržba parků, hřišť, travního porostu podél komunikací, aj.)
- úklid sněhu ze střech, parkovišť, z manipulačních ploch firem, údržba komunikací posypovou solí
- výškové práce – mytí stropů, nátěr barvy ve výšce a ostatní speciální práce dle individuální dohody se zákazníkem

V.

Právní poměry společnosti se řídí českým právním řádem. Jsou respektovány

- Ústava České republiky, Listina základních práv a svobod, ústavní zákony
- zákony a zákonná opatření

- nařízení (vlády, obce, kraje)
- vyhlášky (orgánu státní správy)

VI.

Společnost vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese majetkovou odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Jediný společník je oprávněn obchodní podíl rozdělit, stejně tak jako je oprávněn obchodní podíl převést na jinou osobu, rozhodnout o příspěvkové povinnosti k úhradě ztrát společnosti.

VII.

Základní kapitál společnosti činí 200 000 Kč (dvěstětisíckorunčeských). Na základním kapitálu společnosti se jediný společník účastní svým peněžitým vkladem ve výši 200 000 Kč.

Základní kapitál bude splacen jako vklad zakladatele a současně jediného společníka v peněžité formě a jediný společník se jej zavazuje splatit na zvláštní účet u banky, který zřídí správce vkladu na obchodní firmu zakládané společnosti, před podáním návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku, nejpozději však do 90 (devadesáti) dnů od založení společnosti.

V případě zvyšování základního kapitálu společnosti je jediný společník popřípadě zájemce, který není společníkem, povinen splatit sto procent svého vkladu ve lhůtě 30 (třiceti) dnů ode dne převzetí závazku ke zvýšení vkladu, popřípadě k novému vkladu, nejpozději však před podáním návrhu na zápis zvýšení základního kapitálu do obchodního rejstříku, a to způsobem dle příslušných ustanovení zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ObchZ“).

VIII.

Orgány společnosti a jednání jménem společnosti

- valná hromada
- jednatel

Valná hromada je nejvyšším orgánem společnosti a do její působnosti patří zejména

- schvalování řádné, mimořádné a konsolidované účetní závěrky, rozdělení zisku a úhrady ztrát
- rozhodování o změně zakladatelské listiny respektive společenské smlouvy
- rozhodování o zvýšení či snížení základního kapitálu nebo o hodnotě nepeněžitého vkladu
- jmenování, odvolání a odměňování jednatelů
- vyloučení společníka podle ustanovení §§ 113 a 121 ObchZ
- rozhodování o zrušení společnosti
- další otázky, které do působnosti valné hromady svěřuje zákon nebo tato zakladatelská listina respektive společenská smlouva

Valná hromada se koná zpravidla jedenkrát ročně, může být též svolána podle potřeby nebo v případech, kdy to stanoví zákon nebo tato zakladatelská listina respektive společenská smlouva.

Jednatel společnosti

- jednatel je pouze jeden a je statutárním orgánem společnosti
- jednatel je jmenován a odvoláván valnou hromadou
- jménem společnosti jedná jednatel společnosti samostatně

Při založení společnosti je jmenována prvním jednatelem společnosti Kateřina Dvořáková (bytem Puškinovo náměstí 447/9, Praha 6).

IX.

Podpisování jménem společnosti se děje tak, že jednatel připojí svůj vlastnoruční podpis k vypsání nebo vytištěné obchodní firmě společnosti s uvedením svého jména a funkce jednatele.

X.

Rezervní fond:

- Společnost vytvoří rezervní fond až z čistého zisku ve výši deseti procent z čistého zisku, avšak ne více než pět procent z hodnoty základního kapitálu. Tento fond se doplňuje ročně částkou ve výši pět procent čistého zisku společnosti až do výše deseti procent základního kapitálu.
- O použití rezervního fondu rozhoduje valná hromada. Použití prostředků z rezervního fondu je přípustné ke krytí ztrát teprve poté, co byly vyčerpány všechny ostatní prostředky k jejich úhradě a dále k opatřením, která mají překonat nepříznivý vývoj hospodaření společnosti.

XI.

Účast společníka ve společnosti zaniká zejména

- převodem obchodního podílu společníka podle regulí stanovených obecně závaznými právními předpisy a touto zakladatelskou listinou respektive společenskou smlouvou
- smrtí společníka
- zrušením účasti společníka ve společnosti s vyplacením vypořádacího podílu zejména z těchto důvodů
 - zrušením účasti ve společnosti na základě soudního rozhodnutí na návrh společníka dle ustanovení § 148 odst. 1 ObchZ
 - zrušením účasti ve společnosti na základě soudního rozhodnutí o vyloučení společníka podle ustanovení § 149 ObchZ
 - dohodou všech společníků ve smyslu ustanovení § 149a ObchZ

Zrušení společnosti bez právního nástupce může nastat zejména z těchto důvodů

- prohlášením konkursu na majetek společnosti nebo zamítnutím návrhu na prohlášení
- konkursu pro nedostatek majetku
- rozhodnutím valné hromady o zrušení společnosti s likvidací
- rozhodnutím soudu z důvodů stanovených obecně závaznými právními předpisy

3. Valná hromada může s právním nástupce rozhodnout o zrušení společnosti bez likvidace a to formou rozdělení, splynutí, sloučení a přeměny společnosti v jinou organizačně právní formu.

XII.

Tyto stanovy byly schváleny jediným zakladatelem společnosti, který je také ve funkci valné hromady společnosti. Stanovy nabývají účinnosti dnem 1. března 2012. Stanovy jsou uloženy ve sbírce listin u Obchodního rejstříku pro Městský soud v Praze.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce pojednává o problematice stanov v obchodních společnostech. Byly zde popsány stanovy v osobních a kapitálových společnostech, pro úplnost a komplexnost práce také stanovy družstev, zájmových sdružení i Evropských obchodních společností. Bylo zde pracováno s odbornou a důvěryhodnou literaturou a zákony České republiky.

Na základě teoreticky nabytých poznatků jsou v práci zpracované stanovy pro dvě konkrétní společnosti, které by mohly být založeny a mohly by se jimi řídit.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] DĚDIČ, Jan a kol. *Právo kapitálových obchodních společností*. Praha: Linde, 2010. 1984 s. ISBN 978-80-7201-781-2.
- [2] DVOŘÁK, Tomáš. *Osobní obchodní společnosti*. Praha: Aspi, 2008. 318 s. ISBN 978-80-7357-383-6.
- [3] HARÁKOVÁ, Lenka. *Bytová družstva*. Praha: Linde, 2009. 97. s. ISBN 978-80-86131-86-3.
- [4] KOCOUREK, Jiří. *Odměňování zaměstnanců ve veřejných službách a správě*. Praha: C. H. Beck, 2007. 132 s. ISBN 978-80-7179-615-2.
- [5] LOCHMANOVÁ, Ludmila. *Základy obchodního práva*. 2. vyd. Praha: Key Publishing, 2011. 310 s. ISBN 978-80-7418-114-6.
- [6] PELIKÁNOVÁ, Irena. *Obchodní právo*. Praha: ASPI, 2006. 548 s. ISBN 80-7357-149-8.
- [7] SYNEK, Miloslav. *Podniková ekonomika*. Praha: C. H. Beck, 2010. 502 s. ISBN 80-7400-336-3.
- [8] ŠTENGLOVÁ, PLÍVA, TOMSA a kol. *Obchodní zákoník*. 12. vyd. Praha: C. H. BECK, 2009. 1397 s. ISBN 978-80-7400-055-3.
- [9] ŠVARC, Zbyněk a kol. *Základy obchodního práva*. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 476 s. ISBN 80-86898-51-2.
- [10] Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.
- [11] Agrospol [online]. 2012 [cit. 2012-02-22]. *Stanovy*. Dostupné z WWW: <<http://www.agrospol-hostovice.cz/webAdmin3/sendUniData.php?GUID=0RhKot3oma5oKQRu>>.
- [12] BusinessInfo [online]. 2012 [cit. 2012-02-22]. *Nadnárodní formy společnosti – Evropská akciová společnost*. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/nadnarodni-formy-spolecnosti-eas-opu/1000818/50052/>>.

- [13] E-právo [online]. 2012 [cit. 2012-02-22]. *Stanovy společnosti s ručením omezeným*. Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/stanovy-spolecnosti-s-rucenim-omezenym-36726.html>>.
- [14] Právní portál eLaw [online]. 2012 [cit. 2012-02-22]. *K obligatorním náležitostem stanov akciové společnosti a možným důsledkům nenaplnění zákonných požadavků*. Dostupné z WWW: <<http://www.elaw.cz/cs/obchodni-pravo/261-k-obligatornim-nalezitostem-stanov-akciove-spolecnosti-a-moznym-dusledkum-nenaplmeni-zakonnych-pozadavku.html>>.
- [15] Nejvyšší soud [online]. 2012 [cit. 2012-02-22]. *Rozhodnutí NS*. Dostupné z WWW: <http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/7C7E784B973479F2C1257983005BB9E6?openDocument&Highlight=0,>>.
- [16] Nejvyšší soud [online]. 2012 [cit. 2012-02-22]. *Rozhodnutí NS*. Dostupné z WWW: <http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/2EBC07EC497CE891C1257983005BEFF5?openDocument&Highlight=0,>>.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – **Stanovy akciové společnosti**²⁹

²⁹ Agrospol [online]. 2012 [cit. 2012-02-22]. *Stanovy*. Dostupné z WWW: <<http://www.agrospol-hostovice.cz/webAdmin3/sendUniData.php?GUID=0RhKot3oma5oKQRu>>.

Příloha A – Stanovy akciové společnosti

STANOVY AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI

AGROSPOL HOSTOVICE, a.s.

HLAVA I.

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

ČLÁNEK I.

ZALOŽENÍ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI

1. Akciová společnost AGROSPOL HOSTOVICE, a.s., se sídlem v Pardubicích, Hostovice čp. 79 (dále jen společnost), byla založena jednorázově rozhodnutím zakladatele, který splatil celou výši základního jmění, na základě Zakladatelské listiny ve formě notářského zápisu ze dne 10. září 1997.

ČLÁNEK II.

OBCHODNÍ FIRMA A SÍDLO SPOLEČNOSTI

- 1) Firma společnosti zní: AGROSPOL HOSTOVICE, a.s.
- 2) Sídlem společnosti je: Pardubice, Hostovice čp. 79, 530 02 Pardubice

Společnost je oprávněna zřízovat v tuzemsku i v zahraničí provozovny, odbočky, reprezentace, evidenční kanceláře sloužící k zajištění stanoveného předmětu podnikání.

ČLÁNEK III.

TRVÁNÍ SPOLEČNOSTI

Společnost byla založena na dobu neurčitou.

ČLÁNEK IV.

PŘEDMĚT PODNIKÁNÍ SPOLEČNOSTI

Předmět podnikání byl zakladatelem určen takto:

1. Zemědělská výroba.
2. Silniční motorová doprava nákladní.
3. Opravy silničních vozidel.
4. Opravy pracovních strojů.
5. Výroba zemědělských strojů.
6. Kovoobráběčství.
7. Ubytovací služby.
8. Pronájem a půjčování věcí movitých
9. Nakládání s odpady (vyjma nebezpečných)

10. Pozemní doprava vyjma železniční a silniční motorové dopravy

ČLÁNEK V.

ZÁKLADNÍ KAPITÁL SPOLEČNOSTI

1) Základní kapitál společnosti je tvořen jednotlivými vklady zakladatelů a upisovatelů a k dnešnímu dni činí:

Základní kapitál společnosti je:

101.000.000,- Kč; t.j. slovy sto jedenmilionkorunčeských.

2) Základní kapitál společnosti byl zcela splacen při založení společnosti peněžítým vkladem zakladatele, a dále navýšením základního kapitálu na základě dohody akcionářů ze dne 10. prosince 1998.

3) O zvýšení nebo snížení základního kapitálu rozhoduje valná hromada na základě obecně závazných právních předpisů a ustanovení těchto stanov.

4) Správcem vkladů je zakladatel Zemědělské družstvo HOSTOVICE, se sídlem v Hostovicích, subjekt zapsaný v obchodním rejstříku vedeného Krajským soudem v Hradci Králové v odd. Dr XXIV, vložka č. 1141.

ČLÁNEK VI.

A K C I E

1) Základní kapitál společnosti rozvržen na akcie takto:

počet: 10.100 kusů
jmenovitá hodnota: 10.000,- Kč;
druh: kmenové akcie;
forma: na jméno;
podoba: listinné akcie.

2) Akcie je cenný papír, s nímž jsou spojena práva akcionářů podílet se podle zákona a stanov společnosti na jejím řízení, jejím zisku a na likvidačním zůstatku při zániku společnosti.

3) Akcionář rozhodl, že akcie nejsou veřejně obchodovatelné. Akcie na jméno jsou převoditelné pouze se souhlasem představenstva společnosti.

4) Převod akcií za účelem vypořádání restitučních, transformačních nároků, vypořádacích podílů a podílů na likvidačním zůstatku akcionářů v likvidaci není potřebný souhlas představenstva.

5) Každý akcionář má podle počtu svých akcií poměrný podíl na kapitálu a čistém zisku společnosti. Akcionáři mají předkupní právo na akcie akcionáře, který se rozhodl je prodat, které musí uplatnit ve lhůtě do 60-ti dnů ode dne, kdy byly akcie nabídnuty k prodeji.

- 6) Společnost vede seznam akcionářů dle § 156 odst. 2) obchodního zákoníku tj. zákon č. 513/1991 Sb (dále jen obchodní zákoník).

ČLÁNEK VII.

ZÁPIS SPOLEČNOSTI DO OBCHODNÍHO REJSTŘÍKU

- 1) Společnost je zapsána do obchodního rejstříku vedeného u Krajského soudu v Hradci Králové.
- 2) Způsob tohoto zápisu vyplývá z příslušných ustanovení obecně závazných právních předpisů, zakladatelské listiny společnosti a jejich stanov.
- 3) Společnost vzniká dnem zápisu do obchodního rejstříku.

HLAVA II.

ORGANIZACE SPOLEČNOSTI

ČLÁNEK VIII.

ORGÁNY SPOLEČNOSTI

Společnost má tyto orgány:

- A. Valnou hromadu
- B. Představenstvo
- C. Dozorčí radu

A. VALNÁ HROMADA

ČLÁNEK IX.

POSTAVENÍ A PŮSOBNOST VALNÉ HROMADY

- 1) Valná hromada je nejvyšším orgánem společnosti. Skládá se ze všech na ní přítomných akcionářů.
- 2) Do výlučné působnosti valné hromady náleží :
 - a) rozhodnutí o koncepci podnikatelské činnosti společnosti a o jejích změnách,
 - b) rozhodnutí o změně stanov,
 - c) rozhodnutí o zvýšení nebo snížení základního kapitálu a o vydání dluhopisů,
 - d) volba a odvolání členů představenstva a dozorčí rady s výjimkou členů dozorčí rady volených a odvolávaných zaměstnanci ,

- e) Schválení řádné nebo mimořádné účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky a v zákonem stanovených případech i mezitímní účetní závěrky, rozhodnutí o rozdělení zisku nebo o úhradě ztráty a stanovení tantiem,
 - f) schválení výroční zprávy o podnikatelské činnosti společnosti a o stavu jejího majetku,
 - g) rozhodnutí o odměňování členů představenstva a dozorčí rady,
 - h) rozhodnutí o způsobu krytí ztrát společnosti vzniklých v uplynulém obchodním roce, jakož i dodatečné schválení použití rezervního fondu,
 - i) rozhodnutí o zvýšení rezervního fondu nad hranici určenou stanovami,
 - j) rozhodnutí o zrušení společnosti s likvidací a schválení podílů na likvidačním zůstatku s rozhodnutí o přeměně společnosti a rozhodnutí o sloučení, splynutí nebo rozdělení společnosti,
 - k) rozhodnutí o zřizování a rušení dalších, v článku 8 stanov neuvedených orgánů, jakož i o vymezení jejich postavení a působnosti včetně vztahu k představenstvu a ostatním orgánům společnosti,
 - l) řešení sporů mezi orgány společnosti,
 - m) stanovení tantiém členů představenstva a dozorčí rady,
 - n) rozhodnutí o podání žádosti k veřejnému obchodování s akciemi společnosti a zrušení veřejné obchodovatelnosti akcií,
 - o) rozhodnutí o návrhu na jmenování likvidátora společnosti,
 - p) rozhodnutí o změně druhu nebo formy akcií a o omezení převoditelnosti akcií na jméno,
 - q) rozhodnutí o založení dceřných společností,
 - r) rozhodnutí o vyloučení nebo omezení přednostního práva na získání vyměnitelných dluhopisů, o vyloučení nebo omezení přednostního práva na upisování nových akcií a zvýšení základního kapitálu nepeněžitými vklady,
 - s) rozhodnutí o prodeji podniku.
- 3) Valná hromada si může ke svému rozhodnutí vyhradit i další otázky.

ČLÁNEK X.

ÚČAST NA VALNÉ HROMADĚ

- 1) Každý akcionář je oprávněn účastnit se valné hromady, hlasovat na ní, požadovat na ní vysvětlení a uplatňovat návrhy.
- 2) Může tak činit osobně, prostřednictvím svého statutárního orgánu nebo prostřednictvím

zástupce na základě písemné plné moci. Zástupce akcionáře na základě plné moci je povinen před zahájením valné hromady odevzdat představenstvu písemnou plnou moc podepsanou akcionářem, z níž vyplývá rozsah zástupcová oprávnění. Zástupcem může být pouze jiný akcionář.

- 3) Valné hromady se účastní členové představenstva a členové dozorčí rady. Příslušné části jednání valné hromady je oprávněn účastnit se auditor, aby seznámil se svým zjištěním akcionáře na valné hromadě schvalující řádnou účetní závěrku, výroční zprávu společnosti.

ČLÁNEK XI.

SVOLÁVÁNÍ VALNÉ HROMADY

- 1) Průběh valné hromady organizačně zabezpečuje představenstvo a včas o tom informuje akcionáře.
- 2) Valná hromada se koná nejméně jednou za kalendářní rok. Svolává ji představenstvo, popřípadě jeho člen, pokud se představenstvo na jejím svolání bez zbytečného odkladu neuneslo a to vždy do šesti měsíců od posledního dne účetního období.
- 3) Představenstvo je povinno svolat mimořádnou valnou hromadu:
 - a) Zjistí-li, že celková ztráta společnosti na základě jakékoliv účetní závěrky dosáhla takové výše, že při jejím uhrazení z disponibilních zdrojů společnosti by neuhrazená ztráta dosáhla poloviny základního kapitálu nebo to lze s ohledem na všechny okolnosti předpokládat
 - b) dostane-li se společnost do úpadku,
 - c) jestliže to vyžadují jiné vážné zájmy společnosti,
 - d) požádá-li o její svolání dozorčí rada,
 - e) požádají-li o její svolání akcionáři, kteří mají akcie, jejichž jmenovitá hodnota převyšuje 3% základního kapitálu společnosti a navrhnou konkrétní záležitosti k projednání na této valné hromadě.
- 3) Pokud představenstvo v posledním případě uvedeném v předešlém odstavci nesvolá valnou hromadu do čtyřiceti dnů od doručení návrhu na její svolání představenstvu, svolá mimořádnou valnou hromadu na návrh uvedených akcionářů soud.
- 4) Vyžadují-li to zájmy společnosti, může mimořádnou valnou hromadu svolat také dozorčí rada.
- 5) Valnou hromadu svolává představenstvo společnosti pozvánkou odeslanou všem akcionářům na adresu bydliště nebo sídla nejméně 30 dní před konáním valné hromady.
- 6) Pozvánka o konání valné hromady obsahuje alespoň:
 - a) obchodní firmu a sídlo společnosti,
 - b) místo, datum a hodinu konání valné hromady,
 - c) označení, zda se svolává řádná, mimořádná nebo náhradní valná hromada,

- d) pořad jednání valné hromady,
 - e) rozhodný den k účasti na valné hromadě, pokud společnost vydala zaknihované akcie.
 - f) jestliže má být na pořadu jednání změna stanov musí pozvánka splňovat požadavky §184 odst. 8 obchodního zákoníku.
- 7) Pokud společnost vydala zaknihované akcie, může rozhodnutí předcházející valné hromady určit den, který je rozhodný k účasti na valné hromadě. Tento den však nemůže o více než sedm kalendářních dnů předcházet dnu konání valné hromady. Pokud nebude rozhodný den takto určen, platí, že rozhodným dnem je sedmý kalendářní den přede dnem konání valné hromady. Představenstvo je povinno podat žádost o výpis ze zákonné evidence cenných papírů k rozhodnému dni.
- 8) Místo, datum a hodina konání valné hromady musí být určeny tak, aby co nejméně omezovaly možnost akcionářů účastnit se valné hromady.
- 9) Valnou hromadu lze odvolat nebo změnit datum jejího konání na pozdější dobu. Odvolání valné hromady nebo změna data jejího konání musí být oznámeny způsobem stanoveným zákonem a stanovami pro svolání valné hromady, a to nejpozději jeden týden před oznámeným datem jejího konání, jinak je společnost povinna uhradit akcionářům, kteří se dostavili podle původní pozvánky nebo původního oznámení, účelně vynaložené náklady. Mimořádnou valnou hromadu svolanou tak, že o její svolání požádají akcionáři, kteří mají akcie, jejichž jmenovitá hodnota převyšuje 3% základního kapitálu, lze odvolat nebo změnit datum jejího konání na pozdější dobu, jen pokud o to požádají tito akcionáři. Při určení nového data konání valné hromady musí být dodrženy lhůty stanovené zákonem.

ČLÁNEK XII.

JEDNÁNÍ VALNÉ HROMADY

- 1) Valná hromada je schopna se usnášet, pokud přítomní akcionáři mají akcie, jejichž jmenovitá hodnota přesahuje 30 % základního kapitálu společnosti.
- 2) Přítomní akcionáři se zapisují do listiny přítomných, jež obsahuje firmu nebo název a sídlo právnické osoby nebo jméno a bydliště fyzické osoby, která je akcionářem, popřípadě jejího zástupce. Pokud společnost odmítne zápis určité osoby do listiny přítomných provést, uvede tuto skutečnost do listiny přítomných, včetně důvodu odmítnutí. Správnost listiny přítomných potvrzují svými podpisy předseda valné hromady a zapisovatel, zvolení podle stanov.
- 3) Není-li valná hromada schopná se usnášet, svolá představenstvo náhradní valnou hromadu. Náhradní valnou hromadu svolává představenstvo novou pozvánkou či novým oznámením způsobem uvedeným v těchto stanovách s tím, že lhůta tam uvedená se zkracuje na patnáct dnů. Pozvánka musí být odeslána a oznámení o konání valné hromady musí být uveřejněno nejpozději do patnácti dnů ode dne, na který byla svolána původní valná hromada. Náhradní valná hromada se musí konat do šesti týdnů ode dne, na který byla svolána původní valná hromada. Náhradní valná hromada musí mít nezměněný pořad jednání a je schopna usnášení bez ohledu na ustanovení odstavce 1. Pokud společnost vydala zaknihované akcie, nemusí žádat o nový výpis z evidence

zaknihovaných cenných papírů, avšak nabyvatel akcie je oprávněn prokázat právo účasti na náhradní valné hromadě jinak.

- 4) Záležitosti, které nebyly zařazeny do navrhovaného pořadu jednání valné hromady, lze rozhodnout jen za účasti a se souhlasem všech akcionářů společnosti.
- 5) Valná hromada volí svého předsedu, zapisovatele, dva ověřovatele zápisu a osoby pověřené sčítáním hlasů.
- 6) Jednání valné hromady řídí zvolený předseda v souladu s platným jednacím řádem.
- 7) O průběhu jednání valné hromady se pořizuje zápis, jehož náležitosti a nakládání s ním je upraveno v § 188 a § 189 obchodního zákoníku.

ČLÁNEK XIII.

ROZHODOVÁNÍ VALNÉ HROMADY

- 1) Každých 10.000,- Kč jmenovité hodnoty akcie tj. jedna akcie představuje jeden hlas.
- 2) Valná hromada rozhoduje většinou hlasů přítomných akcionářů, není-li k rozhodnutí zapotřebí jiné většiny stanovené v § 186 odst 2 až 5 obchodního zákoníku.
- 3) Valná hromada společnosti jedná způsobem stanoveným Jednacím řádem valné hromady společnosti.

B. PŘEDSTAVENSTVO

ČLÁNEK XIV.

POSTAVENÍ A PŮSOBNOST PŘEDSTAVENSTVA

- 1) Představenstvo je statutárním orgánem, jenž řídí činnost společnosti a jedná jejím jménem.
- 2) Představenstvo rozhoduje o všech záležitostech společnosti, které nejsou obecně závaznými předpisy, stanovami společnosti nebo usnesením valné hromady vyhrazeny do působnosti valné hromady. Představenstvo může podle potřeb společnosti zřídít funkci ředitele společnosti. Jeho činnost je vymezena organizačním řádem.
- 3) Představenstvu přísluší zejména:
 - a) uskutečňovat obchodní vedení a zajišťovat provozní záležitosti společnosti,
 - b) vykonávat zaměstnavatelská práva,
 - c) svolávat valnou hromadu a organizačně ji zabezpečovat,
 - d) zajistit zpracování a předkládat valné hromadě:
 - návrh koncepce podnikatelské činnosti společnosti a návrhy jejích změn,

- návrhy na změnu stanov,
 - návrhy na zvýšení nebo snížení základního kapitálu,
 - řádnou účetní závěrku,
 - návrh na rozdělení zisku včetně stanovení výše a způsobu vyplacení dividend a tantiém,
 - výroční zprávu o podnikatelské činnosti společnosti a o stavu jejího majetku,
 - návrhy na způsob krytí ztrát společnosti vzniklých v uplynulém roce, jakož i návrhy na dodatečné schválení použití rezervního fondu,
 - návrh na zvýšení rezervního fondu nad hranici určenou stanovami,
 - návrhy na zřízení a zrušení dalších, v článku 8 stanov neuvedených orgánů, jakož i na vymezení jejich postavení a působnosti,
 - návrh na zrušení společnosti,
- e) vykonávat usnesení, případně rozhodnutí valné hromady,
- f) zajišťovat zpracování zjednodušených čtvrtletních bilancí,
- g) rozhodovat v případě potřeby o čerpání prostředků z rezervního fondu,
- h) zajišťovat řádné vedení předepsané evidence, účetnictví společnosti, obchodních knih a ostatních dokladů společnosti,
- i) projednávat a schvalovat organizační řád společnosti, dislokaci společnosti, udělení prokury, zakládání organizačních jednotek a rozhodovat o prodeji části podniku.
- 4) Představenstvo zabezpečuje obchodní vedení včetně řádného vedení účetnictví společnosti a předkládá valné hromadě ke schválení řádnou, mimořádnou a konsolidovanou, popřípadě i mezitímní uzávěrku s návrhem na rozdělení zisku nebo úhrady ztráty v souladu se stanovami společnosti. Tato závěrka nebo vybrané údaje z ní s uvedením doby a místa, v němž je řádná účetní závěrka k nahlédnutí pro akcionáře, se zasílají akcionářům majícím akcie na jméno nejméně 30 dnů před valnou hromadou. Vydala-li společnost akcie na majitele, hlavní údaje této účetní závěrky se v téže lhůtě uveřejní způsobem určeným zákonem a těmito stanovami pro svolání valné hromady s uvedením doby a místa, v němž je účetní závěrka k nahlédnutí pro akcionáře společnosti.
- 5) Ve lhůtách určených stanovami, nejméně však jednou za účetní období, předkládá představenstvo valné hromadě zprávu o podnikatelské činnosti společnosti a o stavu jejího majetku. Tato zpráva je vždy součástí výroční zprávy zpracovávané podle zvláštního právního předpisu.
- 6) Představenstvo jedná za společnost způsobem vyplývajícím z článku 30 a 31 těchto stanov.
- 7) Představenstvo se při své činnosti řídí zásadami a pokyny schválenými valnou hromadou a zodpovídá jí za svoji činnost.
- 8) Představenstvo svolá valnou hromadu bez zbytečného odkladu poté, co zjistí, že celková ztráta společnosti na základě jakékoliv účetní závěrky dosáhla takové výše, že při jejím uhrazení z disponibilních zdrojů společnosti by neuhrazená ztráta dosáhla poloviny základního kapitálu nebo to lze s ohledem na všechny okolnosti předpokládat nebo že se společnost dostala do úpadku a navrhne valné hromadě zrušení společnosti a její vstup do

likvidace nebo přijetí jiného opatření, nestanoví-li zvláštní zákon něco jiného.

- 9) Představenstvo je povinno podat bez zbytečného odkladu příslušnému soudu návrh na prohlášení konkurzu na společnost, jestliže jsou splněny podmínky stanovené zvláštním zákonem. Zaviněné porušení této povinnosti členem představenstva má za následek jeho ručení za závazky společnosti, které vznikly po dni, kdy představenstvo povinnost porušilo.

ČLÁNEK XV.

SLOŽENÍ, USTANOVENÍ A FUNKČNÍ OBDOBÍ PŘEDSTAVENSTVA

- 1) Představenstvo společnosti má čtyři členy.
- 2) Funkční období člena představenstva je pětileté a zaniká volbou nového člena představenstva, nejpozději však uplynutím tří měsíců od skončení jeho funkčního období. Opětovná volba člena představenstva je možná.
- 3) Člen představenstva se může této funkce vzdát písemným prohlášením doručeným představenstvu. V takovém případě končí výkon jeho funkce dnem, kdy jeho odstoupení projednalo představenstvo.
- 4) Pokud člen představenstva zemře, vzdá se funkce, je odvolán nebo jinak skončí jeho funkční období, musí příslušný orgán společnosti do tří měsíců zvolit nového člena představenstva. Pokud počet členů představenstva zvolených valnou hromadou neklesne pod polovinu, představenstvo může jmenovat náhradní členy do příštího zasedání valné hromady.
- 5) Představenstvo volí ze svého středu předsedu a místopředsedu.
- 6) Členem představenstva může být pouze fyzická osoba, která splňuje požadavky § 194 odst 7. obchodního zákoníku.

ČLÁNEK XVI.

SVOLÁVÁNÍ ZASEDÁNÍ PŘEDSTAVENSTVA

- 1) Představenstvo zasedá nejméně jednou za měsíc.
- 2) Zasedání představenstva svolává jeho předseda a v jeho nepřítomnosti místopředseda písemnou pozvánkou, v níž uvede místo, datum a hodinu konání a program zasedání. Pozvánka musí být členům představenstva doručena nejméně sedm dní před zasedáním. Pokud s tím souhlasí všichni členové představenstva, lze jeho zasedání svolat i telegraficky nebo telefaxem. I v takovém případě však musí pozvánka obsahovat výše uvedené náležitosti a členové představenstva musí potvrdit její přijetí.
- 3) Předseda je povinen svolat zasedání představenstva vždy, požádá-li o to některý z členů představenstva nebo dozorčí rady.
- 4) Zasedání představenstva se koná v sídle společnosti, ledaže by představenstvo rozhodlo jinak.

- 5) Výkon funkce člena představenstva je nezastupitelný.
- 6) Představenstvo může podle své úvahy přizvat na zasedání i členy jiných orgánů společnosti, její zaměstnance nebo akcionáře.

ČLÁNEK XVII.

ZASEDÁNÍ PŘEDSTAVENSTVA

- 1) Zasedání představenstva řídí jeho předseda a v době jeho nepřítomnosti místopředseda představenstva.
- 2) O průběhu zasedání představenstva a přijatých rozhodnutích se pořizuje zápis, který podepisuje představenstvem určený zapisovatel a předseda představenstva.
- 3) Náklady spojené se zasedáními i s další činností představenstva nese společnost.

ČLÁNEK XVIII.

ROZHODOVÁNÍ PŘEDSTAVENSTVA

- 1) Představenstvo je způsobilé se usnášet, jsou-li na jeho zasedání osobně přítomni nejméně dva jeho členové.
- 2) K přijetí rozhodnutí ve všech záležitostech projednávaných na zasedání představenstva je zapotřebí, aby pro ně hlasovala nadpoloviční většina přítomných členů představenstva. V případě rovnosti hlasů má rozhodující hlas předseda představenstva.
- 3) Při volbě a odvolávání předsedy představenstva dotčená osoba nehlasuje.

ČLÁNEK XIX.

ROZHODOVÁNÍ PŘEDSTAVENSTVA MIMO ZASEDÁNÍ

- 1) Jestliže s tím souhlasí alespoň dva členové představenstva, může představenstvo učinit rozhodnutí i mimo zasedání.
- 2) Rozhodnutí učiněné mimo zasedání musí být uvedeno v zápisu nejbližšího zasedání představenstva.
- 3) Veškerou organizační činnost spojenou s rozhodováním mimo zasedání představenstva zajišťuje jeho předseda.

ČLÁNEK XX.

POVINNOSTI ČLENŮ PŘEDSTAVENSTVA

- 1) Členové představenstva jsou povinni při výkonu své funkce jednat s péčí řádného hospodáře a zachovávat mlčenlivost o důvěrných informacích a skutečnostech, jejichž prozrazení třetím osobám by mohlo způsobit společnosti škodu.

- 2) Členové představenstva jsou taktéž povinni respektovat omezení týkající se zákazu konkurence, která pro ně vyplývají z příslušných ustanovení obecně závazných právních předpisů. Na členy představenstva a dozorčí rady, kteří zastupují akcionáře - právnické osoby se zákaz konkurence nevztahuje.
- 3) Důsledky porušení povinností obsažených v odstavci 1) a 2) vyplývají z obecně závazných právních předpisů.
- 4) Členové představenstva odpovídají společnosti za podmínek a v rozsahu stanoveném obecně závaznými právními předpisy za škodu, kterou jí způsobí zaviněným porušením povinností při výkonu své funkce. Způsobí-li takto škodu více členů představenstva, odpovídají za ni společností společně a nerozdílně.
- 5) Vztah mezi společností a členem statutárního orgánu společnosti při zařizování záležitostí společnosti se řídí přiměřeně ustanoveními o mandátní smlouvě podle obchodního zákoníku, pokud z jejich ujednání se společností nevyplývá jiné určení práv a povinností.

ČLÁNEK XXI.

TANTIÉMY ČLENŮ PŘEDSTAVENSTVA

- 1) Členům představenstva přísluší za výkon jejich funkce tantiéma stanovená valnou hromadou.

C. DOZORČÍ RADA

ČLÁNEK XXII.

POSTAVENÍ A PŮSOBNOST DOZORČÍ RADY

1. Postavení a působnost dozorčí rady:
 - a) dozorčí rada je kontrolním orgánem společnosti;
 - b) dohlíží na výkon působnosti představenstva a uskutečňování podnikatelské činnosti společnosti;
 - c) dozorčí radě přísluší zejména:
 - kontrolovat dodržování obecně závazných předpisů, stanov společnosti a usnesení valné hromady;
 - přezkoumávat řádnou, mimořádnou a konsolidovanou, popřípadě i mezitímní účetní závěrku a návrh na rozdělení zisku nebo úhrady ztráty a předkládá své vyjádření valné hromadě,
 - přezkoumávat zjednodušené čtvrtletní bilance;
 - svolat mimořádnou valnou hromadu, vyžadují-li si to zájmy společnosti;

- předkládat valné hromadě i představenstvu svá vyjádření, doporučení a návrhy;
 - nahlížet kdykoliv do evidence, účetnictví, obchodních knih a ostatních dokladů společnosti;
- d) dozorčí rada se při své činnosti řídí zásadami a pokyny schválenými valnou hromadou.

ČLÁNEK XXIII.

SLOŽENÍ, USTANOVENÍ A FUNKČNÍ OBDOBÍ DOZORČÍ RADY

- 1) Dozorčí rada má šest členů.
- 2) Dvě třetiny členů dozorčí rady volí valná hromada a jednu třetinu volí zaměstnanci společnosti.
- 3) Funkční období člena dozorčí rady je pětileté a zaniká volbou nového člena dozorčí rady, nejpozději však uplynutím tří měsíců od skončení jeho funkčního období.
- 4) Člen dozorčí rady může ze své funkce odstoupit písemným prohlášením doručeným dozorčí radě. V takovém případě končí výkon jeho funkce dnem, kdy jeho odstoupení projednala dozorčí rada. Pokud počet členů dozorčí rady volených valnou hromadou neklesne pod dva, dozorčí rada může jmenovat náhradní členy do příštího zasedání valné hromady.
- 5) Dozorčí rada volí ze svého středu předsedu a místopředsedu dozorčí rady.
- 6) Členem dozorčí rady může být pouze fyzická osoba, která není členem představenstva, prokuristou nebo osobou oprávněnou podle zápisu v obchodním rejstříku jednat za společnost.

ČLÁNEK XXIV.

SVOLÁVÁNÍ ZASEDÁNÍ DOZORČÍ RADY

- 1) Dozorčí rada zasedá nejméně čtyřikrát ročně.
- 2) Zasedání dozorčí rady svolává její předseda a v době jeho nepřítomnosti místopředseda písemnou pozvánkou, v níž uvede místo, datum a hodinu konání a program zasedání. Pozvánka musí být členům dozorčí rady doručena nejméně sedm dní před zasedáním. Pokud s tím souhlasí všichni členové dozorčí rady, lze její zasedání svolat i telegraficky nebo telefaxem. I v takovém případě však musí pozvánka obsahovat výše uvedené náležitosti a členové dozorčí rady musí potvrdit její přijetí.
- 3) Předseda je povinen svolat zasedání dozorčí rady vždy, požádá-li o to některý z členů dozorčí rady, představenstvo nebo písemně akcionář, vlastníci více jak tři procenta akcií, pokud současně uvede naléhavý důvod jejího svolání.
- 4) Zasedání dozorčí rady se koná v sídle společnosti, ledaže by se dozorčí rada usnesla jinak.
- 5) Výkon funkce člena dozorčí rady je nezastupitelný.

- 6) Dozorčí rada může podle své úvahy přizvat na zasedání i členy jiných orgánů společnosti, její zaměstnance nebo akcionáře.

ČLÁNEK XXV.

ZASEDÁNÍ DOZORČÍ RADY

- 1) Zasedání dozorčí rady řídí její předseda nebo místopředseda.
- 2) O průběhu zasedání dozorčí rady a přijatých usneseních se pořizuje zápis, který podepisuje dozorčí radou určený zapisovatel a předseda dozorčí rady. Tento zápis je v kopii neprodleně zasílán představenstvu a prokuristovi společnosti.
- 3) Náklady spojené se zasedáními i s další činností dozorčí rady nese společnost.

ČLÁNEK XXVI.

USNÁŠENÍ DOZORČÍ RADY

- 1) Dozorčí rada je způsobilá se usnášet, jsou-li na zasedání přítomni osobně nejméně čtyři její členové.
- 2) K přijetí usnesení ve všech záležitostech projednávaných dozorčí radou je zapotřebí, aby pro ně hlasovala nadpoloviční většina přítomných členů. V případě rovnosti hlasů má rozhodující hlas předseda dozorčí rady.
- 3) Při volbě a odvolání předsedy dozorčí rady dotčená osoba nehlasuje.

ČLÁNEK XXVII.

POVINNOSTI ČLENŮ DOZORČÍ RADY

- 1) Členové dozorčí rady jsou povinni při výkonu své funkce jednat s náležitou péčí a zachovávat mlčenlivost o důvěrných informacích a skutečnostech, jejichž prozrazení třetím osobám by mohlo způsobit společnosti škodu. Tím nejsou nijak dotčena oprávnění členů dozorčí rady vyplývající z kontrolní působnosti tohoto orgánu společnosti.
- 2) Člen dozorčí rady nesmí:
 - a) vlastním jménem nebo na vlastní účet uzavírat obchody, jež souvisejí s podnikatelskou činností společnosti,
 - b) zprostředkovávat pro jiné osoby obchody společnosti,
 - c) účastnit se na podnikání jiné společnosti jako společník s neomezeným ručením.
- 3) Pokud člen dozorčí rady poruší některý ze zákazů uvedených v odstavci 1 a 2, je společnost oprávněna požadovat, aby vydal prospěch z obchodu nebo aby na ni převedl tomu odpovídající práva. Tím není dotčeno právo na náhradu škody.

ČLÁNEK XXVIII.

TANTIÉMY ČLENŮ DOZORČÍ RADY

Členům dozorčí rady přísluší za výkon jejich funkce tantiéma stanovená valnou hromadou.

ČLÁNEK XXIX.

PROKURISTA A ŘEDITEL SPOLEČNOSTI

- 1) Představenstvo může jmenovat a odvolat prokuristu a ředitele společnosti.
- 2) Prokurista a ředitel je oprávněn zastupovat společnost a řídit výkon běžných činností společnosti. Přísluší mu zejména:
 - a) vykonávat usnesení představenstva,
 - b) zařizovat běžné záležitosti společnosti,
 - c) vykonávat pravomoce představenstva, které mu byly delegovány,
 - d) rozhodovat o zaměstnaneckých záležitostech společnosti.
- 3) Prokurista a ředitel zodpovídá za svou činnost představenstvu.

HLAVA III.

JEDNÁNÍ ZA SPOLEČNOST

ČLÁNEK XXX.

ZASTUPOVÁNÍ ZA SPOLEČNOST

Společnost zastupuje vůči třetím osobám, před soudy a před jinými orgány v celém rozsahu předseda představenstva a v jeho nepřítomnosti místopředseda představenstva.

ČLÁNEK XXXI.

PODEPISOVÁNÍ ZA SPOLEČNOST

1. Za společnost podepisuje předseda představenstva a v jeho nepřítomnosti místopředseda představenstva.
2. Za společnost mohou na základě plné moci udělené představenstvem podepisovat jiné pověřené osoby.
3. Všichni tak činí tím způsobem, že k firmě společnosti připojí svůj podpis, a to každý samostatně.

HLAVA IV.

HOSPODAŘENÍ SPOLEČNOSTI

ČLÁNEK XXXII.

OBCHODNÍ ROK

První obchodní rok společnosti začíná jejím zapsáním do obchodního rejstříku a končí dnem 31. prosince tohoto roku. Každý další obchodní rok je totožný s kalendářním rokem, pokud valná hromada nerozhodne jinak.

ČLÁNEK XXXIII.

EVIDENCE A ÚČETNICTVÍ SPOLEČNOSTI

Evidence a účetnictví společnosti se vedou způsobem odpovídajícím příslušným obecně závazným právním předpisům.

ČLÁNEK XXXIV.

ŘÁDNÁ ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

- 1) Sestavení řádná účetní závěrky a návrhu na rozdělení zisku včetně stanovení výše a způsobu vyplacení dividend a tantiém, popřípadě návrhu na způsob krytí ztrát společnosti zajišťuje představenstvo, které zabezpečuje ověření roční účetní závěrky za příslušný rok auditorem schváleným dozorčí radou. Po přezkoumání dozorčí radou a ověření auditorem zašle představenstvo hlavní údaje řádné účetní závěrky s pozvánkou na nejbližší valnou hromadu akcionářům, kteří jsou představenstvu známi. V případě, že akcionáři nejsou známi, hlavní údaje řádné účetní závěrky akcionáři obdrží na valné hromadě. Dozorčí radou přezkoumanou a auditorem ověřenou závěrku pak představenstvo předloží této valné hromadě, která musí být svolána nejpozději do šesti měsíců od posledního dne účetního období. Dozorčí rada zároveň předloží uvedené valné hromadě své vyjádření o výsledku svého přezkoumání.
- 2) Řádná závěrka musí být sestavena způsobem odpovídajícím obecně závazným právním předpisům a zásadám řádného účetnictví tak, aby poskytovala úplné informace o majetkové a finanční situaci, v níž se společnost nachází, a o výši dosaženého zisku nebo ztrát vzniklých v uplynulém roce.

ČLÁNEK XXXV.

ZJEDNODUŠENÉ ČTVRTLETNÍ BILANCE

Kromě řádné účetní závěrky je představenstvo povinno zajišťovat zpracování zjednodušené čtvrtletní bilance poskytující základní informace o aktuální majetkové a finanční situaci společnosti, efektivnosti jejího hospodaření v uplynulém kalendářním čtvrtletí a o výši dosaženého zisku nebo ztráty vzniklé v tomto období. Také tato zjednodušená čtvrtletní bilance podléhá přezkoumání dozorčí radou.

ČLÁNEK XXXVI.

ROZDĚLOVÁNÍ ZISKU SPOLEČNOSTI

- 1) O rozdělení zisku společnosti rozhoduje valná hromada na návrh představenstva po přezkoumání tohoto návrhu dozorčí radou a předložení jejího vyjádření.
- 2) Zisk společnosti dosažený v obchodním roce se po odečtení částek připadajících na daně, dotaci rezervnímu fondu a na další účely schválené valnou hromadou použije k rozdělení na dividendy a tantiémy.
- 3) Tím není vyloučeno, aby valná hromada rozhodla, že část zisku použije na zvýšení základního kapitálu společnosti (článek XL, odstavce 1) a 3).

ČLÁNEK XXXVII.

REZERVNÍ FOND

- 1) Rezervní fond vytvořený příplatkem nad emisní kurs akcii slouží ke krytí ztrát společnosti, maximálně však do výše 20 % základního kapitálu.
- 2) O použití rezervního fondu rozhoduje představenstvo. Každé použití rezervního fondu musí být oznámeno dozorčí radě a podléhá dodatečnému schválení valnou hromadou.

ČLÁNEK XXXVIII.

VYTVÁŘENÍ DALŠÍCH FONDŮ

Společnost může vytvářet v souladu s právními předpisy i další fondy a přispívat do nich ze svého čistého zisku částkou, která podléhá schválení valnou hromadou.

ČLÁNEK XXXIX.

KRYTÍ ZTRÁT SPOLEČNOSTI

- 1) O způsobu krytí ztrát společnosti vzniklých v uplynulém obchodním roce rozhoduje valná hromada na návrh představenstva.
- 2) Případné ztráty vzniklé při hospodaření společnosti budou kryty především z jejího rezervního fondu. Způsob použití rezervního fondu a schvalování jeho použití vyplývá z článku XXXVII.

ČLÁNEK XL.

ZVÝŠENÍ ZÁKLADNÍHO KAPITÁLU

O zvýšení základního kapitálu společnosti rozhoduje valná hromada. Činí tak za podmínek stanovených v § 202 až 210 obchodního zákoníku.

ČLÁNEK XLI.

SNÍŽENÍ ZÁKLADNÍHO KAPITÁLU

- 1) O snížení základního kapitálu rozhoduje valná hromada. Činí tak za podmínek stanovených v § 211 až 216a obchodního zákoníku.

HLAVA V.

ZRUŠENÍ A ZÁNİK SPOLEČNOSTI

ČLÁNEK XLII.

ZPŮSOBY ZRUŠENÍ SPOLEČNOSTI

- a) Rozhodnutím valné hromady o zrušení společnosti, její přeměně v jinou formu společnosti nebo družstvo, o sloučení, splynutí nebo rozdělení společnosti,
- b) rozhodnutím valné hromady o zrušení společnosti s likvidací,
- c) rozhodnutím soudu o zrušení společnosti,
- d) prohlášením konkursu na majetek společnosti nebo zamítnutím návrhu na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku.

ČLÁNEK XLIII.

ROZHODNUTÍ O ZRUŠENÍ SPOLEČNOSTI

Ve věcech uvedených v čl. XLII písm. a), b) rozhoduje valná hromada alespoň dvou třetinovou většinou přítomných akcionářů. O těchto rozhodnutích se pořizuje notářský zápis.

ČLÁNEK XLIV.

LIKVIDACE SPOLEČNOSTI

- 1) Likvidátora jmenuje a odvolává valná hromada, pokud nestanoví obchodní zákoník jinak.
- 2) Likvidátorem může být pouze fyzická osoba, je-li likvidátorem právnická osoba, je povinna určit fyzickou osobu, která bude jejím jménem vykonávat funkci likvidátora a jež se zapisuje do obchodního rejstříku.
- 3) Činnost likvidátora se řídí § 70 až 75b obchodního zákoníku.

ČLÁNEK XLV.

ZÁNİK SPOLEČNOSTI

Společnost zaniká výmazem z obchodního rejstříku.

ČLÁNEK XLVI.

OZNAMOVÁNÍ

- 1) Skutečností stanovené obecně závaznými právními předpisy, těmito stanovami a rozhodnutím valné hromady zveřejňuje společnost oznámeními podle rozhodnutí představenstva nebo podle těchto stanov.
- 2) Písemnosti určené akcionářům se doručují na jejich adresu oznámenou společností.

ČLÁNEK XLVII.

PRÁVNÍ POMĚRY SPOLEČNOSTI A ŘEŠENÍ SPORŮ

- 1) Vznik, právní poměry a zánik společnosti, jakož i všechny právní vztahy vyplývající ze stanov společnosti a pracovněprávní i jiné vztahy uvnitř společnosti včetně vztahů z nemocenského pojištění a sociálního zabezpečení zaměstnanců společnosti se řídí českými obecně závaznými právními předpisy.
- 2) Případné spory mezi akcionáři a společností, spory mezi společností a členy jejích orgánů, jakož i vzájemné spory mezi akcionáři související s jejich účastí ve společnosti budou řešeny smírnou cestou. Nepodaří-li se vyřešit takový spor smírně, bude k jeho projednání a rozhodnutí příslušný český soud, a to, nevylučují-li to ustanovení obecně závazných procesněprávních předpisů, podle sídla společnosti.

ČLÁNEK XLVIII.

ZMĚNY STANOV

O změnách stanov rozhoduje valná hromada na návrh představenstva. K tomuto jejímu rozhodnutí je zapotřebí alespoň dvou třetinové většiny hlasů přítomných akcionářů a pořizuje se o něm notářský zápis.

ČLÁNEK XLIX.

VÝKLADOVÉ USTANOVENÍ

V případě, že některé ustanovení stanov se, ať už vzhledem k platnému právnímu řádu nebo vzhledem k jeho změnám, ukáže neplatným nebo neúčinným, zůstávají ostatní ustanovení stanov touto skutečností nedotčena. Namísto dotčeného ustanovení nastupuje ustanovení příslušného obecně závazného právního předpisu, který je svou povahou a účelem nejbližší zamýšlenému účelu stanov.

V Kostěnicích dne 15. června 2007

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Tobiáš Klíma

Obor: Právo v podnikání

Forma studia: denní

Název práce: Stanovy v obchodních společnostech

Rok: 2012

Počet stran textu bez příloh: 66

Celkový počet stran příloh: 18

Počet titulů české literatury a pramenů: 10

Počet titulů zahraniční literatury a pramenů: 0

Počet internetových zdrojů: 4

Vedoucí práce: Mgr. Jakub Drábek